

Veehouderij op koers
een visie op de veehouderij in de
landbouwontwikkelingsgebieden

Hof van Twente

Voorwoord

Voor u ligt de gebiedsuitwerking landbouwontwikkelingsgebieden gemeente Hof van Twente. De gebiedsuitwerking is gebaseerd op het Reconstructieplan Salland-Twente en heeft het doel om een helder en overzichtelijk (in)zicht te geven hoe de gemeente Hof van Twente de komende jaren om wil gaan met de ruimtelijke en milieuhygiënische ontwikkelingen in de vijf in de gemeente aanwezige landbouwontwikkelingsgebieden, (LOG's).

De gebiedsuitwerking voor de LOG's heeft de vorm van een visie met daarin opgenomen een aantal koerspunten, een aantal algemene ontwikkelingspunten en voor alle vijf de LOG's een verbijzondering per LOG.

Voorliggende visie is in een aantal stappen tot stand gekomen.

De kopnotitie LOG's van 2 februari 2007, de Memorie van Antwoord en Toelichting van 13 maart 2007 en de inspraakreacties naar aanleiding van de ter visie legging van de ontwerp-gebiedsuitwerking (medio maart 2007 – medio april 2007), zijn gebruikt als achtergronddocumenten voor het opstellen van voorliggende visie.

Zowel de kopnotitie als de memorie van antwoord hebben met het vaststellen van deze visie, de status van achtergronddocument en naslagwerk gekregen.

De visie sluit aan bij de uitgangspunten van het Reconstructieplan Salland-Twente die de LOG's met name aanwijst als gebieden voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderij. Naast het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij houdt de visie ook rekening met de aanwezigheid van grondgebonden landbouw. De visie is derhalve bedoeld om synergievoordelen te halen uit de ontwikkeling van de intensieve veehouderij en de grondgebonden veehouderij voor het gehele gebied van de Hof van Twente in het algemeen en voor de LOG's in het bijzonder.

De visie heeft geen juridische gevolgen voor bestaand gebruik en bestaande opstallen op het grondgebied in de diverse LOG's. De concretisering gaat plaatsvinden via een aanpassing van de bestemmingsplannen voor het buitengebied in de vorm van een thematische herziening.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Hof van Twente.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Samenvatting	4
1 Inleiding.....	8
1.1 Aanleiding	8
1.2 Reikwijdte en doel visie	9
1.3 Leeswijzer.....	9
2 Wettelijk kader.....	10
2.1 Aanleiding	10
2.2 Reconstructiewet concentratiegebieden.....	10
2.3 Wet op de ruimtelijke ordening.....	10
2.4 Wet milieubeheer.....	10
2.5 Europese wet- en regelgeving.....	11
3 Beleid en trends in de intensieve veehouderij.....	12
3.1 Algemeen, inleiding.....	12
3.2 Europees landbouwbeleid.....	12
3.3 Nederlands landbouwbeleid.....	12
3.4 Provinciaal landbouwbeleid.....	13
3.5 Gemeentelijk landbouwbeleid	13
4 Veehouderij en LOG's	15
4.1 Algemeen.....	15
4.1.1 Koerspunten en ontwikkelingskaders	15
4.1.2 Algemene visie voor de LOG's Hof van Twente	16
4.2 LOG Elsenerbroek	17
4.3 LOG Markelose Broek.....	18
4.4 LOG Wiene	18
4.5 LOG Zeldam	19
4.6 LOG Slaghekkenweg.....	20
5 Procedure	21
5.1 Algemeen.....	21
5.2 Thematische herziening bestemmingsplannen buitengebied	21
5.3 Plan Mer	21
5.3.1 Inleiding	21
5.3.2 Procedure	22
5.3.3 Plan Mer en Thematische herziening bestemmingsplannen.....	22
5.4 Uitvoering.....	22
5.4.1 Algemeen.....	22
5.4.2 Planologisch.....	23
5.4.3 Milieuhygiënisch.....	23
5.4.4 Financieel	23
5.5 Monitoring en evaluatie	23
Bijlagen.	
1. Inspraakverslag ontwerp-gebiedsuitwerking.	
2. Beantwoording ingekomen zienswijzen met overzicht appellanten.	
3. Nota ingekomen zienswijzen (apart document).	
4. Verklarende woordenlijst.	
5. Zoekgebieden inplaatsing intensieve veehouderijbedrijven.	

Samenvatting

De opdracht vanuit het Reconstructieplan Salland-Twente (Rcp) dat de landbouwontwikkelingsgebieden doorwerking krijgen in de bestemmingsplannen voor het buitengebied wordt in Hof van Twente gerealiseerd via een gebiedsuitwerking. De gebiedsuitwerking heeft de vorm van een visie die wordt meegenomen in de thematische herzieningen van de bestemmingsplannen voor het buitengebied.

De eerste aanzet dateert van medio 2006 en heeft geresulteerd in een kopnotie die in februari 2007 is besproken met politiek en inwoners van de gemeente Hof van Twente. De reactie van de raad en inwoners zijn verwoord in een memorie van antwoord en toelichting. De kopnotie en memorie van antwoord en toelichting alsmede de zienswijzen op de ter visie legging van beide stukken, hebben geresulteerd in voorliggende visie.

De zienswijzen die zijn ingediend naar aanleiding van de ter visie legging van de ontwerp-gebiedsuitwerking hebben niet geleid tot een aanpassing van de koerspunten en ontwikkelingskaders. Wel is een aantal tekstuele aanpassingen gedaan omwille van leesbaarheid en ter verduidelijking.

Eerder genoemde documenten moeten worden gezien als naslagwerk bij de visie.

Voor de vijf LOG's in Hof van Twente is een aantal koerspunten en ontwikkelingskaders geschetst. Uit die koerspunten en ontwikkelingskaders is een algemene visie geformuleerd die voor alle vijf de LOG's gelden.

Daarnaast is er per LOG een aantal specifieke aandachtspunten geformuleerd.

Hieronder zijn de koerspunten, ontwikkelingskaders alsmede de visie weergegeven.

Koerspunten en ontwikkelingskaders.

De koerspunten en ontwikkelingskaders zijn respectievelijk:

- het in samenhang bezien van de drie zoneringsgebieden (extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden) binnen het Rcp om de dynamiek op gang te brengen;
- bij stoppers en burgers binnen de LOG's liggen kansen tot (her)gebruik van gunstige locaties. Kansen in de zin om die locaties geschikt te maken voor nieuwe agrarische bedrijvigheid. Die kansen worden meegenomen en meegewogen bij het toekennen van nieuwe bouwblokken;
- binnen de LOG's liggen diverse veehouderijen met bestaande rechten op basis van bestemmingsplan en milieuvergunningen die een fictieve ruimte moeten krijgen om in de toekomst te kunnen groeien. Daarbij gelden wel de randvoorwaarden, cq eisen van een goede ruimtelijke inpassing waarbij bestaande beleidsnota's (bijvoorbeeld het gemeentelijk landschapsontwikkelingsplan) in acht genomen worden;
- de vijf in de gemeente aanwezige LOG's zijn onderling verschillend. Deze verschillen vragen om een daarop afgestemde aanpak voor behoud en ontwikkeling van bestaande bedrijven. Ook de inplaatsing van nieuwe veehouderijen in de verschillende LOG's vragen om een daarop afgestemde aanpak.
- Om te kunnen sturen op ruimtelijke kwaliteit is het wenselijk dat hiervoor mogelijkheden worden gegeven via het bestemmingsplan, zowel wat betreft de omvang van agrarisch bouwblokken als afstanden tussen enerzijds nieuwe bouwblokken onderling als tussen een bestaand bouwblok en een nieuw bouwblok;
- in de LOG's is (deels) sprake van gemengde bedrijven. Deze bedrijven hebben doorgaans een intensieve veetak en een grondgebonden veetak. Een aantal van die bedrijven wenst te ontmengen door het verplaatsen en elders uitbreiden van de intensieve veetak onder gelijktijdige uitbreiding van de grondgebonden tak op de thuislocatie. De koers is dat kan worden meegegaan in deze vorm van ontmenging onder de voorwaarde van structuurverbetering of ter oplossing van een ruimtelijk- en/of milieuhygiënisch knelpunt op de "ontmengde" locatie.

- schaalvergroting van veehouderijen vraagt om specifieke faciliteiten in de zin van grotere agrarische bouwblokken met bijpassende maatvoering van (nieuw) groen ten behoeve van balans in de ruimtelijke kwaliteit. De landschappelijke inpassing verschilt per LOG en de uitgangspunten voor de inpassing zijn het landschapsontwikkelingsplan en eisen omtrent beeldkwaliteit. De bedrijven van de toekomst zijn bedrijven met duurzame energie productie en mestverwerking, waar mogelijk brijvoeders worden gebruikt en die samenwerken met andere veehouderijen;
- de schaalvergroting van de veehouderijen en bijbehorend materieel zorgen voor een toenemende druk op het wegennet. Voorliggende LOG-visie en de constatering dat de huidige wegenstructuur in de LOG's vermoedelijk aanpassing behoeft wordt meegenomen in het gemeentelijk mobiliteitsplan.

Algemene visie voor de LOG's Hof van Twente.

Voor de LOG's in Hof van Twente kan een aantal uitgangspunten worden geformuleerd in de zin van een algemene visie voor alle LOG's binnen de gemeente Hof van Twente. In de visie wordt uitgegaan van het inplaatsen van maximaal 15 nieuwe intensieve veehouderijen binnen aangewezen zoeklocaties in de periode tot 2015. De termijn van 2015 sluit aan bij de looptijd van het Reconstructieplan Salland-Twente.

Verder gaat het om de volgende punten:

- Een burger of stopper op een locatie die de mogelijkheid biedt voor de vestiging van een intensieve veehouderij, krijgt een fictief agrarisch bouwblok. Hiertoe wordt in het bestemmingsplan de mogelijkheid opgenomen om dergelijke locaties op verzoek om te zetten in een locatie voor een agrarisch bedrijf. Het doel is om deze locaties aantrekkelijker te maken om aangekocht te kunnen worden door een intensieve veehouder;
- Exacte locaties voor nieuwvestiging op veldkavels zijn niet benoemd maar gekozen is voor het globaal aanwijzen van zoeklocaties binnen de diverse LOG's met uitzondering van het LOG Slaghekkenweg waar geen zoeklocatie is aangewezen
- Agrarische bedrijven krijgen in beginsel een bouwblok van 2 hectare waarbij één zijde van het bouwblok een afmeting heeft van ca. 100 meter. Via een vrijstellingbevoegdheid in het bestemmingsplan wordt een 2-zijdige overschrijding van het bouwblok met 25 meter mogelijk gemaakt tot een maximale grootte van het bouwblok van 3 ha.;
- Er geldt een minimale onderlinge afstand van 250 meter tussen een nieuw bouwblok en een bestaand/toekomstig (agrarisch) bouwblok, waarbij de onderlinge afstand niet kleiner kan worden dan 200 meter via voornoemde vrijstelling;
- Bij inplaatsing of uitbreiding dient een bedrijfsplan te worden overlegd, waarin in ieder geval de economische uitvoerbaarheid, de drijver van de inrichting, de omschrijving van de herkomst van de varkensrechten en de relatie tot de doelstellingen van het reconstructieplan worden beschreven.
- Bedrijven, zowel bestaand als nieuw dienen te voldoen aan een goede landschappelijke inpassing. Bij wijzigingen of vrijstellingen van het bestemmingsplan dient altijd een beplantingsplan te worden opgesteld, welke getoetst wordt aan het Landschapsontwikkelingsplan en de in de kopnotitie gestelde randvoorwaarden;
- De regeling Rood voor Rood met betrekking tot terugbouw van een compensatie woning op de Rood-voor-Roodkavel, de beleidsregel Vrijkomende Agrarische Bedrijfsgebouwen en het toelaten van kleinschalige agrarisch aanverwante (neven)activiteiten, alsmede recreatief-toeristische activiteiten, zijn niet van toepassing in de LOG's. Een uitzondering geldt als de initiatiefnemer aantoont dat de regelingen geen beperkingen opleveren voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de agrarische sector;
- Vanwege de doelstelling om op veldkavels volwaardige bedrijven te realiseren zal er te allen tijde de verplichting worden opgelegd een bedrijfswoning bij het bedrijf te

bouwen. In een te overleggen bedrijfsplan dient rekening worden gehouden met deze bedrijfswoning.

- Bij verzoeken om nieuwvestiging cq inplaatsing gaat hergebruik voor vestiging op een veldkavel. De initiatiefnemer dient omtrent (on)mogelijkheden tot vestiging op een veldkavel in overleg met de gebiedsmanager een rapport te overleggen aan burgemeester en wethouders waaruit blijkt dat geen bestaande kavel in redelijkheid en billijkheid kan worden benut;
- Voor 4 LOG's zijn indicatief zoekgebieden aangewezen waarbinnen ruimte geboden wordt voor nieuwe bedrijven. De zoekgebieden zijn niet hard begrensd maar geven een indicatie op basis van aanwezige landschapstypen en de draagkracht zoals verwoord in de kopnotitie van 2 februari 2007. Per concreet verzoek om nieuwvestiging dient een volwaardige milieuhygiënische en ruimtelijke beoordeling plaats te vinden;
- Uitbreiding van bestaande veehouderijen gelegen in de LOG's is altijd mogelijk binnen de geldende wet- en regelgeving;
- Bedrijven die in aanmerking willen komen voor hervestiging of nieuwvestiging in de zoekgebieden dienen aantoonbaar te voldoen aan bepaalde randvoorwaarden. De randvoorwaarden en de prioritering bij gelijktijdige aanvragen zijn:
  1. bedrijven uit extensiveringsgebieden in Hof van Twente;
  2. bedrijven uit extensiveringsgebieden in omliggende gemeenten;
  3. bedrijven in Hof van Twente die willen ontmengen onder de voorwaarde van structuurverbetering of ter oplossing van een ruimtelijk- en of milieuhygiënisch knelpunt;
  4. overige bedrijven in het gebied vallende onder het Reconstuctieplan Salland-Twente die bijdragen aan de realisering van de doelstellingen van het Reconstructieplan Salland-Twente;
- De infrastructuur wordt afgestemd op de benodigde draagkracht als gevolg van opschaling in de veehouderij;
- In overleg met de provincie wordt gekeken naar het opstellen en inzetten van een stimuleringsregeling voor het hergebruik van bestaande kavels en naar mogelijkheden om gebruik te maken van bestaande instrumenten op gebied van grondbeleid en mogelijkheden die de nieuwe grondexploitatiewet gaat bieden;
- Op basis van het Rcp wordt éénmalig in het Markelose Broek een pilotproject uitgevoerd over intensieve samenwerking tussen maximaal zes gezinsbedrijven plus (inclusief de bestaande locatie aan de Visschersdijk), het zogenaamde varkenscluster. Hierbij is het genoemde afstandscriterium niet van toepassing voor de afstand tussen de deelnemende bedrijven.
- De inplaatsing, vestiging van één nieuwe intensieve veehouderij in een globaal aangewezen zoekgebied voor inplaatsing, nieuwvestiging, mag de realisatie van de visie niet onmogelijk maken.

Specifieke visie per individueel LOG.

LOG Elsenerbroek.

Voor het LOG Elsenerboek gelden aanvullend aan het ontwikkelingskader, de koerspunten en de algemene visie, de volgende verbijzonderingen:

- een deel van het Elsenerbroek is aangewezen als zoekgebied voor maximaal 3 nieuwe bedrijven;
- Bij de inplaatsing van nieuwe bedrijven dient verbetering van de kavelstructuur voor de grondgebonden landbouw voorop te staan;

LOG Markelose Broek

Voor het LOG Markelose Broek gelden de volgende aanvullende punten:

- in het LOG Markelose Broek zijn drie zoekgebieden aangewezen waar nieuwvestiging, inplaatsing van maximaal 1 bedrijf per zoeklocatie mogelijk is;
- in het LOG Markelose Broek wordt ruimte gelaten voor de éénmalige pilot Clusteren van zes intensieve veehouderijen. De exacte vorm is nog onderwerp van studie

waarvoor afzonderlijke procesafspraken worden gemaakt in de vorm van een plan van aanpak.

LOG Wiene

Voor het LOG Wiene geldt aanvullend op de algemene punten:

- aan de Dorreweg zijn drie zoekgebieden aangewezen;
- de twee meest zuidelijk gelegen zoekgebieden, bieden elk ruimte voor één nieuwe veehouderij;
- in het meest noordelijk gelegen zoekgebied ligt een bestaand agrarisch bedrijf. Dit betekent dat de mogelijkheden van inplaatsing/nieuwvestiging van intensieve veehouderijen, gelet op de afstandsnormen in dit zoekgebied niet mogelijk is.

LOG Zeldam

Voor het LOG Zeldam geldt het volgende extra aandachtspunt:

- Langs de Zomerweg ligt een zoekgebied dat ruimte biedt aan twee nieuwe intensieve veehouderijen.

LOG Slaghekkenweg.

Voor het LOG Slaghekkenweg geldt het volgende extra aandachtspunt:

- In dit LOG is geen ruimte voor inplaatsing, nieuwvestiging van een intensieve veehouderij.

Plan Mer en thematische herziening bestemmingsplannen.

De implementatie van de LOG-visie in de bestemmingsplannen buitengebied gebeurt via de thematische herziening van de bestemmingsplannen in het najaar van 2007 en voorjaar 2008. De visie biedt een ontwikkelingskader voor de intensieve veehouderij, onder andere in de vorm van het toekennen van grotere bouwblokken. Op basis van een Europese norm, neergelegd in vorm van de richtlijn Strategische Milieu Beoordeling dient voor de aanpassing van de bestemmingsplannen een Plan Mer-procedure te worden doorlopen. Beide procedures, de aanpassing van de bestemmingsplannen en het opstellen van het Milieurapport als resultaat van de Plan Mer-procedure, worden gelijktijdig doorlopen.

Uitvoering.

Na vaststelling van de visie door de gemeenteraad kan vooruitlopend op de thematische herziening van de bestemmingsplannen planologisch medewerking worden verleend aan de ingediende verzoeken om nieuwvestiging van veehouderijen.

Naast het planologisch anticiperen op aanpassing van de bestemmingsplannen kan ook uit oogpunt van milieuregels verdere behandeling van de verzoeken plaatsvinden. Het verlenen van een milieuvergunning geeft echter geen garantie dat ook de benodigde bouwvergunningen kunnen worden verleend. Indien wel een milieuvergunning wordt verleend maar geen bouwvergunning kan worden verleend heeft dit als gevolg dat de milieuvergunning niet in werking treedt en daar geen gebruik van gemaakt kan worden.

Onderdelen van de uitvoering van de LOG-visie worden opgenomen in het provinciaal meerjaren programma, waarbij doorgaans sprake is van gemeentelijke cofinanciering.

Verder wordt via geprobeerd via de ontwikkeling van nieuwe (financiële) instrumenten en nadere afspraken hierover met de provincie het hergebruik van bestaande bouwpercelen te stimuleren.

Evaluatie.

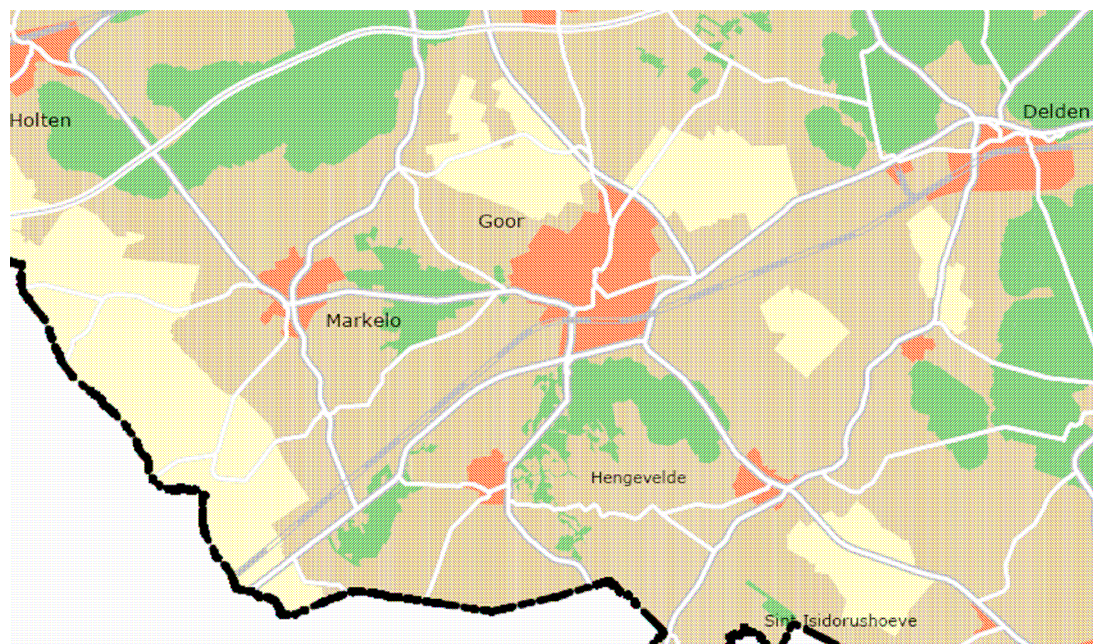
Evaluatie en monitoring van de uitvoering van de LOG-visie vindt plaats in de reguliere jaarlijkse beleidscycli.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In September 2004 is in het kader van de Reconstructiewet, het Reconstructieplan Salland-Twente (Rcp) vastgesteld. Een belangrijk onderdeel van het Rcp is de zonering van de intensieve veehouderij. Het reconstructiegebied is opgedeeld in drie verschillende soorten gebieden: extensiveringsgebieden (gebieden waar de ontwikkeling van intensieve veehouderij wordt tegengegaan); verwevingsgebieden (gebieden waar landbouw, wonen en natuur verweven worden) en landbouwontwikkelingsgebieden (gebieden waar ontwikkeling van de intensieve veehouderij mogelijk is).

Een LOG is volgens de Reconstructiewet een ruimtelijk begrensd gedeelte van het reconstructiegebied met het primaat landbouw dat geheel of gedeeltelijk voorziet in de mogelijkheid tot uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van intensieve veehouderijen.

Reconstructiezonering Salland - Twente

- landbouwontwikkelingsgebied
- verwevingsgebied
- extensiveringsgebied
- overige functies
- stedelijk gebied

In de gemeente Hof van Twente zijn 5 van de 26 LOG's gelegen die het Rcp kent. Het betreft de LOG's: Markelose Broek, Elsenerbroek; Wiene, Zeldam en de Slaghekkenweg.

1.2 Reikwijdte en doel visie

De gemeentelijke behoefte aan een gebiedsuitwerking, c.q. visie op de LOG's volgt uit het principe van de mogelijkheid van inplaatsing van intensieve veehouderijen. Dit principe brengt haar eigen uitdagingen en kansen met zich mee. Het huidige, bestaande toetsingskader zijnde het vigerende bestemmingsplan en gemeentelijke beleidsnota's, zoals bijvoorbeeld het landschapsontwikkelingsplan, voorziet onvoldoende in een evenwichtige en duurzame afweging van alle relevante betrokken belangen.

Aanleiding voor de gebiedsuitwerking, visieontwikkeling is enerzijds de algemene verplichting om het Rcp, door te vertalen in het gemeentelijk planologisch kader, het bestemmingsplan. Anderzijds spelen de meer specifieke verzoeken voor medewerking aan nieuwvestiging van intensieve veehouderijen in de LOG's.

Om te voorkomen dat wildgroei van nieuwe intensieve veehouderijen op willekeurige locaties geschiedt, is kaderstellend beleid nodig. Het gaat daarbij voornamelijk om concretisering van de ruimtelijke mogelijkheden, zoals ligging en grootte van nieuwe bouwblokken, vergroting van bestaande bouwblokken, infrastructuur, landschappelijke inpassing en milieunormen. Meer in algemene bewoording om behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit.

De visie op de LOG's is in beginsel beperkt tot de zonering van de diverse afzonderlijke LOG's. Wel geldt onverlet bij beoordeling van activiteiten de externe werking. Dit in de zin dat over de grens van de LOG's naar activiteiten in verwevingsgebieden wordt gekeken, maar ook in omgekeerde zin en naar de "rechten" die over en weer gelden. Rechten in de zin van mogelijkheden op basis van bestemmingsplan en milieuvergunningen en of –meldingen.

1.3 Leeswijzer

De visie, gebiedsuitwerking kent de volgende opbouw. In hoofdstuk 2 wordt kort en bondig het maatgevend wettelijk kader beschreven. Het volgende hoofdstuk 3 handelt over het landbouwbeleid. De veehouderij in algemene zin en meer specifiek in relatie tot de LOG's komt aan bod in hoofdstuk 4. Het laatste hoofdstuk, hoofdstuk 5 beschrijft een aantal procedures. Bijlage 1 bevat het inspraakverslag met daarin opgenomen de ingediende zienswijzen tegen de ontwerp-gebiedsuitwerking en de antwoorden op de zienswijzen. Bijlage 2 bevat de antwoorden op de zienswijzen met een overzicht van de "appellanten". Bijlage 3, Nota Zienswijzen ontwerp-gebiedsuitwerking LOG's Hof van Twente, is een aparte bijlage bij de LOG-visie maar maakt integraal onderdeel uit van de LOG-visie.

Om een volledig beeld te krijgen van het proces van vaststelling van de LOG-visie, zowel inhoudelijk als procedureel, dienen alle onderliggende stukken in samenhang te worden gelezen. Het betreft de kopnotitie LOG van 2 februari 2007, de Memorie van Antwoord en Toelichting van 13 maart 2007 en voorliggende visie.

2 Wettelijk kader

2.1 Aanleiding

Eind 90-er jaren van de vorige eeuw zijn wereldwijd, ook in Europa en in het bijzonder in Nederland op grote schaal besmettelijke dierziekten uitgebroken. Zonder volledig te zijn kan worden genoemd de MKZ-crisis en de Varkenspest uitbraak. Deze ziekten gaven aanleiding om wet- en regelgeving te maken om dergelijke uitbraken zoveel mogelijk te voorkomen en als ze opnieuw ontstaan, om dan optimaal te kunnen ingrijpen. Hieronder worden de meest relevante wet- en regelgeving op ruimtelijk en milieuhygiënisch gebied, kort aangestipt.

2.2 Reconstructiewet concentratiegebieden.

De Reconstructiewet concentratiegebieden is gemaakt met een tweeledig doel. Namelijk als voorbereiding voor een nieuwe Landinrichtingswet en om een kader te hebben voor revitalisering en vernieuwing van het platteland op fysiek, economisch en sociaal terrein. De Reconstructiewet bepaalt dat voor bepaalde delen van Nederland zogenaamde reconstructieplannen worden opgesteld op basis waarvan de Reconstructiewet via bijvoorbeeld, gebieds- en planuitwerkingen kan worden geconcretiseerd.

2.3 Wet op de ruimtelijke ordening.

Deze wet is bepalend voor het ruimtelijk beleid van Rijk, provincies en gemeenten. Gemeenten zijn verplicht voor het buitengebied het relevant ruimtelijke beleid neer te leggen in bestemmingsplannen.

Met de bestemmingsplannen wordt beoogd een zo zorgvuldig en evenwichtig mogelijke afweging te maken tussen diverse belangen op het grondgebied.

Wel zijn er mogelijkheden om binnen bepaalde marges, b.v. via vrijstellingen, medewerking te verlenen aan ontwikkelingen die niet direct passen binnen het bestemmingsplan.

De gemeente Hof van Twente heeft een groot buitengebied waarvoor nu nog vier bestemmingsplannen gelden als voortvloeisel uit de gemeentelijke herindeling per 1-1-2001. Het zijn de bestemmingsplannen Delden-Goor, Markelo, Diepenheim en Ambt Delden.

Het Rcp krijgt zijn beslag in die bestemmingsplannen via een thematische herziening in de loop van dit najaar en begin volgend voorjaar. In de loop van 2008 zal worden begonnen met een integrale herziening van de 4 plannen tot 1 bestemmingsplan voor het totale buitengebied van de gemeente Hof van Twente.

2.4 Wet milieubeheer.

Deze milieuwet is een kaderwet die op 1 maart 1993 in werking is getreden als opvolger van onder andere de Hinderwet. Met kaderwet wordt bedoeld dat de Wet milieubeheer met regelmaat wordt aangepast en dat daarin nieuwe hoofdstukken worden opgenomen ter vervanging van de huidige sectorale milieuwetten (zoals de Wet geluidhinder).

De Wet milieubeheer kent de algemene zorgplicht dat een ieder die weet dat zijn handelen negatieve gevolgen voor het milieu kan hebben, dat handelen in beginsel moet laten.

Daarnaast kent de Wet milieubeheer een verbod in de zin dat bedrijfsmatige activiteiten die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben niet zijn toegestaan zonder daartoe verleende vergunning of daartoe gedane milieumelding.

Veehouderijen waarbinnen bedrijfsmatige activiteiten met dieren plaatsvinden, bijvoorbeeld het houden, het fokken en of het mesten van dieren, worden aangemerkt als activiteiten die nadelige gevolgen hebben voor het milieu. Bij het behandelen van een aanvraag om vergunning van een agrarisch bedrijf geldt de Wet milieubeheer als uitgangspunt en dienen specifieke activiteiten binnen het bedrijf te worden getoetst aan specifieke wet- en regelgeving op het gebied van bijvoorbeeld emissie van geur en ammoniak.

2.5 Europese wet- en regelgeving.

Wet- en regelgeving vanuit Europa bepaalt in grote mate de alledaagse praktijk. De wet- en regelgeving vanuit Europa komt in de vorm van verordeningen en richtlijnen die omgezet moeten worden in nationale wet- en regelgeving. De landbouw heeft te maken met een veelvoud aan regelgeving vanuit Europa. Het betreft regelgeving op het gebied van onder andere milieu, volksgezondheid en dierwelzijn. Als voorbeeld worden genoemd de Vogel- en Habitatrichtlijn die toezien op bescherming en ontwikkeling van beschermde flora en fauna, zowel wat het soort betreft als het leefgebied. De Vogelrichtlijn is opgenomen in de Flora en faunawet; de Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingwet. Twee andere richtlijnen die doorwerken in de landbouw zijn: de richtlijnen op het gebied van milieueffecten (Richtlijn Milieueffectrapportage en de Richtlijn inzake de Strategische Milieu Beoordeling (SMB). Beide richtlijnen zijn opgenomen in het Besluit Mer 1994.

Als laatste wordt genoemd de IPPC-richtlijn (richtlijn voor de integrale preventie en controle van verontreiniging) die van toepassing is op grotere intensieve veehouderijen.

3 Beleid en trends in de intensieve veehouderij

3.1 Algemeen, inleiding

In de volgende subhoofdstukken wordt in hoofdlijnen ingegaan op het landbouwbeleid van achtereenvolgens Europa, Rijk, provincie en gemeente Hof van Twente. Ook worden de vermoedelijke trends in de veehouderij besproken en dan toegespitst op de consequenties voor het grondgebied van de gemeente Hof van Twente.

3.2 Europees landbouwbeleid

De Europese ministers van Landbouw hebben in 2003 besloten om het gemeenschappelijke landbouwbeleid (GLB) drastisch aan te pakken. Het nieuwe GLB richt zich op twee zaken, namelijk:

- vanaf 1 januari 2005 worden bestaande Europese regels intensiever toegepast. Deze zogenaamde randvoorwaarden moeten ervoor zorgen dat de landbouw in Europa duurzamer wordt;
- er is per 1 januari 2006 een nieuw systeem voor het verlenen van subsidies.

De randvoorwaarden zijn wettelijke eisen waaraan agrarische ondernemers moeten voldoen om volledige inkomenssteun te kunnen ontvangen. De opzet is om het landbouwbeleid meer marktgericht te maken. Met de randvoorwaarden en versterking van het plattelandsbeleid richt het Europese landbouwbeleid zich nadrukkelijker op de productiemethode en op de maatschappelijke aspecten van de productie. De beheerseisen zijn 18 richtlijnen en verordeningen op het gebied van milieu, volksgezondheid, diergezondheid en gezondheid van planten. De beheerseisen uit de 18 richtlijnen en verordeningen zijn te vinden in de Nederlandse wetgeving op het gebied van natuur, dierwelzijn, levensmiddelen, enz.

3.3 Nederlands landbouwbeleid

Het Nederlands landbouwbeleid wordt grotendeels bepaald door regels vanuit Europa als gevolg van de implementatie van Europese regels.

Op dit moment is Nederland op grond van de mestwet verdeeld in drie zones (compartimenten): het concentratiegebied oost (Gelderland, Overijssel en deel Utrecht), het concentratiegebied zuid, en overig Nederland. De hoeveelheid dierrechten voor de intensieve veehouderij per zone is 'vast'. Hiermee is een plafond gesteld aan de ontwikkeling van de totale dierstapel van de intensieve veehouderij in de drie zones.

Met de komst van de nieuwe Mestwet die vermoedelijk in 2008 van kracht wordt, verdwijnt de compartimentering en worden dierrechten intensieve veehouderij vrij verhandelbaar over geheel Nederland.

Op grond van de huidige structuur van de intensieve veehouderij is de verwachting dat als gevolg hiervan een deel van de dierrechten uit de zones overig Nederland en Oost zal wegtrekken naar Zuid. Daar vindt de komende jaren de sterkste bedrijfsontwikkeling plaats (dit uit zich bijvoorbeeld momenteel in de prijs voor de dierrechten die in Zuid veel hoger is dan in Oost en overig Nederland). In het concentratiegebied Oost lijkt de trend dat er momenteel meer bedrijven uit Gelderland naar Overijssel komen, dan andersom. Dit gaat overigens de afgelopen jaren om zeer kleine aantallen.

Het landbouwbeleid is verwoord in de Rijksnota "Kiezen voor Landbouw" en deels in de Nota Ruimte met daaronder de Agenda voor een Vitaal Platteland met bijbehorende uitvoeringsagenda. Uitvoering van Europese normen op het gebied van landbouw vindt deels plaats via het Ministerie van LNV en dan vooral op het gebied van mestwetgeving, natuurwetgeving, dierwelzijn en volksgezondheid. Uitvoering van wet- en regelgeving op het gebied van geur, emissie van ammoniak, geluid en water ligt doorgaans bij de gemeente via uitvoering van de Wet milieubeheer en specifieke wetten.

3.4 Provinciaal landbouwbeleid

Het Europees en nationaal landbouwbeleid werkt door in het beleid van de provincie. Beleidsuitspraken zijn onder meer te vinden in de provinciale strategische plannen (streekplan, milieubeleidsplan en waterhuishoudingsplan), maar in het bijzonder in het door de provincie Overijssel vastgestelde en door de Minister van LNV en de staatssecretaris van Vrom goedgekeurde Reconstructieplan Salland-Twente

Tot de doelstellingen van de Reconstructie Salland Twente behoort o.a. het creëren van goede ruimtelijke randvoorwaarden voor de ontwikkeling van een toekomstgerichte intensieve veehouderij. Daartoe zijn onder meer 26 LOG's aangewezen.

De beleidsopgave voor de LOG's is te zorgen voor: 'een duurzame ontwikkeling van de LOG's afgestemd op de regionale ontwikkelingsbehoefte van de intensieve veehouderij'. Een grove raming waarbij wordt uitgegaan van een doorzettende schaalvergroting en behoud van de marktaandeelen van de sectoren varkenshouderijen en pluimveehouderijen, leert het volgende. Van de in 2005 aanwezige ca 2000 varkensbedrijven resteren rond 2020 nog ca 500 bedrijven. Voor de pluimveebedrijven geldt een halvering namelijk van ca 250 naar ca 125 stuks.

Dit geeft een beeld van de opgave voor het ruimtelijk beleid voor de intensieve veehouderij: het mogelijk maken / steunen van de herstructurering van de intensieve veehouderij en hierbij zorgen dat de "overblijvende bedrijven" zich op de goede plaatsen kunnen ontwikkelen, al dan niet in een vrijwillige vorm van intensieve samenwerkingsverbanden. De herstructurering zal overigens een geleidelijk proces zijn waarvan het tempo sterk door de markt gestuurd wordt. Het is aan gemeenten en provincie het ruimtelijk in goede banen te leiden

Er is een Coördinatiepunt Intensieve Veehouderijen (CIV). Dit coördinatiepunt is een initiatief van LTO Noord en de provincie Overijssel. Het CIV is een plek waar ondernemers met vragen over hun (intensieve) bedrijfsvoering in extensivering- en verwevinggebieden terecht kunnen. Er zijn twee projecten die voor ondersteuning kunnen zorgen: facilitering bedrijfsverplaatsing en Koersbepaling intensieve veehouderij in extensiveringsgebieden. Bij verplaatsingen gaat het om verplaatsingen vanuit extensiveringsgebieden en vanuit verwevingsgebieden. In het uitvoeringsprogramma Reconstructie zijn 35 bedrijfsverplaatsingen begroot.

Tot op heden hebben zich ca 25 bedrijven bij de provincie aangemeld. Een kleine 20 van deze bedrijven verplaatst uit een extensiveringzone in Zuidwest Twente en zoekt een locatie in een LOG, bij voorkeur vaak ook in Zuidwest Twente.

De LOG's zijn niet gelijkmatig over gemeenten verdeeld en niet in alle LOG's is, onder meer vanwege de huidige situatie in het betreffende LOG en de aanwezigheid van kwetsbare natuur in de omgeving van het LOG, evenveel ontwikkelingsruimte. Het Alterra-rapport "Inventarisatie van de milieugebruiksruimte" geeft inzicht in de 'milieugebruiksruimte' voor de ontwikkeling van de landbouw. LOG's met veel milieugebruiksruimte zijn gelegen in Twenterand, ten noorden van Ommen, Olst Wijhe en in Hof van Twente.

3.5 Gemeentelijk landbouwbeleid

Zowel op bestuurlijk-politiek niveau als op beleidsniveau is een aantal richtinggevende uitspraken gedaan over de toekomst van de landbouw, de intensieve veehouderij, in de gemeente Hof van Twente.

Rode draad is dat de landbouw, zo ook de veehouderij wordt gezien als een wezenlijke economische factor in het buitengebied. Een economische factor die groeimogelijkheden heeft op bepaalde plekken, in bepaalde vorm en omvang via opschaling.

Op bepaalde locaties in Hof van Twente, nabij of in grote natuurgebieden, heeft de landbouw, de veehouderij, te maken met beperkte ontwikkelingsmogelijkheden door aanwezigheid van andere functies.

Het beleid is mede gericht op het stimuleren van het hergebruik van vrijkomende bedrijfsgebouwen en het opheffen van knelpunten uit oogpunt van geurhinder en emissie van ammoniak. Verbreiding van activiteiten in en rond kleine bedrijven wordt gestimuleerd. Ruimte wordt gegeven aan bedrijven die kunnen en willen groeien op plaatsen waar dat mogelijk is. De trend die landelijk en provinciaal is waar te nemen geldt ook voor de landbouw en de veehouderij in de gemeente Hof van Twente.

De intensieve veehouderijen zullen zich ontwikkelen tot:

- gespecialiseerde bedrijven met name in de zeugenhouderij (40% van de biggen wordt geëxporteerd naar ander EU staten);
- gesloten bedrijven waarbij de biggen op hetzelfde bedrijf worden afgemest;
- samenwerkende bedrijven, bedrijven die op economische gronden een samenwerkingsverband aangaan bijvoorbeeld in de vorm van clustering of biggenproductie voor meerdere vleesvarkenshouders, en;
- individuele bedrijven (bedrijven die zonder vorm van samenwerking hun bedrijfsvoering exploiteren).

De ontwikkelingen in de markt en de uitvoering van het reconstructiebeleid zullen leiden tot een geleidelijke concentratie van het aantal bedrijven en de veestapel in landbouwontwikkelingsgebieden en op gunstige locaties in verwevinggebieden, waaronder op "sterlocaties". Ondernemers in de intensieve veehouderij die op de huidige locatie niet verder kunnen ontwikkelen en toch door willen gaan met de intensieve veehouderij zullen hun bedrijf op een andere locatie verder gaan ontwikkelen.

Gelet op de tendens in de intensieve veehouderij en het aantal aanwezige LOG's in het Reconstructieplan Salland-Twente en in het bijzonder in Hof van Twente wordt uitgegaan van maximaal 15 intensieve veebedrijven die zich zullen willen vestigen in de LOG's in de Hof van Twente.

Bij vestiging gaat het om vestiging op bestaande en op nieuwe kavels. De mogelijkheid van vestiging op bestaande locaties ten opzichte van nieuwe kavels is met name afhankelijk van vraag en aanbod en de prijs die voor een bestaande kavel moet worden betaald ten opzichte van de kosten van een veldkavel.

Signalen vanuit de markt geven aanleiding tot de conclusie dat veldkavels "te goedkoop" zijn in verhouding tot (her)gebruik van bestaande kavels met "verouderde en of ongeschikte" opstallen. In hoofdstuk 5 wordt dieper ingegaan op de (on)mogelijkheden om vraag en aanbod dicht bij elkaar te brengen.

4 Veehouderij en LOG's

4.1 Algemeen

In de aanloop naar de definitieve visie voor de LOG's is middels bespreking van de kopnotitie en de ter inzage legging van de ontwerp-gebiedsuitwerking een aantal koerspunten en een ontwikkelingskader benoemd. Voor de vijf LOG's is een aantal algemene uitgangspunten in de vorm van een visie benoemd en per LOG is een verbijzondering aangebracht. Hieronder wordt op die aspecten ingegaan.

4.1.1 Koerspunten en ontwikkelingskaders

De koerspunten en ontwikkelingskaders zijn respectievelijk:

- het in samenhang bezien van de drie zoneringsgebieden (extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden) binnen het Rcp om de dynamiek op gang te brengen;
- bij stoppers en burgers binnen de LOG's liggen kansen tot (her)gebruik van gunstige locaties. Kansen in de zin om die locaties geschikt te maken voor nieuwe agrarische bedrijvigheid. Die kansen worden meegenomen en meegewogen bij het toekennen van nieuwe bouwblokken;
- binnen de LOG's liggen diverse veehouderijen met bestaande rechten op basis van bestemmingsplan en milieuvergunningen die een fictieve ruimte moeten krijgen om in de toekomst te kunnen groeien. Daarbij gelden wel de randvoorwaarden, cq eisen van een goede ruimtelijke inpassing waarbij bestaande beleidsnota's (bijvoorbeeld het gemeentelijk landschapsontwikkelingsplan) in acht genomen worden;
- de vijf in de gemeente aanwezige LOG's zijn onderling verschillend. Deze verschillen vragen om een daarop afgestemde aanpak voor behoud en ontwikkeling van bestaande bedrijven. Ook de inplaatsing van nieuwe veehouderijen in de verschillende LOG's vragen om een daarop afgestemde aanpak.
- Om te kunnen sturen op ruimtelijke kwaliteit is het wenselijk dat hiervoor mogelijkheden worden gegeven via het bestemmingsplan, zowel wat betreft de omvang van agrarisch bouwblokken als afstanden tussen enerzijds nieuwe bouwblokken onderling als tussen een bestaand bouwblok en een nieuw bouwblok;
- in de LOG's is (deels) sprake van gemengde bedrijven. Deze bedrijven hebben doorgaans een intensieve veetak en een grondgebonden veetak. Een aantal van die bedrijven wenst te ontmengen door het verplaatsen en elders uitbreiden van de intensieve veetak onder gelijktijdige uitbreiding van de grondgebonden tak op de thuislocatie. De koers is dat kan worden meegegaan in deze vorm van ontmenging onder de voorwaarde van structuurverbetering of ter oplossing van een ruimtelijk- en/of milieuhygiënisch knelpunt op de "ontmengde" locatie.
- schaalvergroting van veehouderijen vraagt om specifieke faciliteiten in de zin van grotere agrarische bouwblokken met bijpassende maatvoering van (nieuw) groen ten behoeve van balans in de ruimtelijke kwaliteit. De landschappelijke inpassing verschilt per LOG en de uitgangspunten voor de inpassing zijn het landschapsontwikkelingsplan en eisen omtrent beeldkwaliteit. De bedrijven van de toekomst zijn bedrijven met duurzame energie productie en mestverwerking, waar mogelijk brijvoerders worden gebruikt en die samenwerken met andere veehouderijen;
- de schaalvergroting van de veehouderijen en bijbehorend materieel zorgen voor een toenemende druk op het wegennet. Voorliggende LOG-visie en de constatering dat de huidige wegenstructuur in de LOG's vermoedelijk aanpassing behoeft wordt meegenomen in het gemeentelijk mobiliteitsplan.

4.1.2 Algemene visie voor de LOG's Hof van Twente

Voor de LOG's in Hof van Twente kan een aantal uitgangspunten worden geformuleerd in de zin van een algemene visie voor alle LOG's binnen de gemeente Hof van Twente. In de visie wordt uitgegaan van het inplaatsen van maximaal 15 nieuwe intensieve veehouderijen binnen aangewezen zoeklocaties in de periode tot 2015. De termijn van 2015 sluit aan bij de looptijd van het Reconstructieplan Salland-Twente.

Verder gaat het om de volgende punten:

- Een burger of stopper op een locatie die de mogelijkheid biedt voor de vestiging van een intensieve veehouderij, krijgt een fictief agrarisch bouwblok. Hiertoe wordt in het bestemmingsplan de mogelijkheid opgenomen om dergelijke locaties op verzoek om te zetten in een locatie voor een agrarisch bedrijf. Het doel is om deze locaties aantrekkelijker te maken om aangekocht te kunnen worden door een intensieve veehouder;
- Exacte locaties voor nieuwvestiging op veldkavels zijn niet benoemd maar gekozen is voor het globaal aanwijzen van zoeklocaties binnen de diverse LOG's met uitzondering van het LOG Slaghekkenweg waar geen zoeklocatie is aangewezen
- Agrarische bedrijven krijgen in beginsel een bouwblok van 2 hectare waarbij één zijde van het bouwblok een afmeting heeft van ca. 100 meter. Via een vrijstellingbevoegdheid in het bestemmingsplan wordt een 2-zijdige overschrijding van het bouwblok met 25 meter mogelijk gemaakt tot een maximale grootte van het bouwblok van 3 ha.;
- Er geldt een minimale onderlinge afstand van 250 meter tussen een nieuw bouwblok en een bestaand/toekomstig (agrarisch) bouwblok, waarbij de onderlinge afstand niet kleiner kan worden dan 200 meter via voornoemde vrijstelling;
- Bij inplaatsing of uitbreiding dient een bedrijfsplan te worden overlegd, waarin in ieder geval de economische uitvoerbaarheid, de drijver van de inrichting, de omschrijving van de herkomst van de varkensrechten en de relatie tot de doelstellingen van het reconstructieplan worden beschreven.
- Bedrijven, zowel bestaand als nieuw dienen te voldoen aan een goede landschappelijke inpassing. Bij wijzigingen of vrijstellingen van het bestemmingsplan dient altijd een beplantingsplan te worden opgesteld, welke getoetst wordt aan het Landschapsontwikkelingsplan en de in de kopnotitie gestelde randvoorwaarden;
- De regeling Rood voor Rood met betrekking tot terugbouw van een compensatie woning op de Rood-voor-Roodkavel, de beleidsregel Vrijkomende Agrarische Bedrijfsgebouwen en het toelaten van kleinschalige agrarisch aanverwante (neven)activiteiten, alsmede recreatief-toeristische activiteiten, zijn niet van toepassing in de LOG's. Een uitzondering geldt als de initiatiefnemer aantoonst dat de regelingen geen beperkingen opleveren voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de agrarische sector, nu en in de toekomst;
- Vanwege de doelstelling om op veldkavels volwaardige bedrijven te realiseren zal er te allen tijde de verplichting worden opgelegd een bedrijfswoning bij het bedrijf te bouwen. In een te overleggen bedrijfsplan dient rekening worden gehouden met deze bedrijfswoning.
- Bij verzoeken om nieuwvestiging cq inplaatsing gaat hergebruik voor vestiging op een veldkavel. De initiatiefnemer dient omtrent (on)mogelijkheden tot vestiging op een veldkavel in overleg met de gebiedsmanager een rapport te overleggen aan burgemeester en wethouders waaruit blijkt dat geen bestaande kavel in redelijkheid en billijkheid kan worden benut;
- Voor 4 LOG's zijn indicatief zoekgebieden aangewezen waarbinnen ruimte geboden wordt voor nieuwe bedrijven. De zoekgebieden zijn niet hard begrensd maar geven een indicatie op basis van aanwezige landschapstypen en de draagkracht zoals verwoord in de kopnotitie van 2 februari 2007. Per concreet verzoek om nieuwvestiging dient een volwaardige milieuhygiënische en ruimtelijke beoordeling plaats te vinden;
- Uitbreiding van bestaande veehouderijen gelegen in de LOG's is altijd mogelijk binnen de geldende wet- en regelgeving;

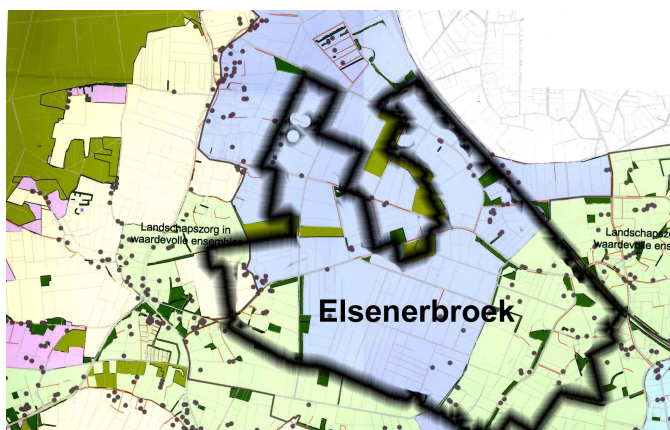
- Bedrijven die in aanmerking willen komen voor hervestiging of nieuwvestiging in de zoekgebieden dienen aantoonbaar te voldoen aan bepaalde randvoorwaarden. De randvoorwaarden en de prioritering bij gelijktijdige aanvragen zijn:
  1. bedrijven uit extensiveringsgebieden in Hof van Twente;
  2. bedrijven uit extensiveringsgebieden in omliggende gemeenten;
  3. bedrijven in Hof van Twente die willen ontmengen onder de voorwaarde van structuurverbetering of ter oplossing van een ruimtelijk- en of milieuhygiënisch knelpunt;
  4. overige bedrijven in het gebied vallende onder het Reconstuctieplan Salland-Twente die bijdragen aan de realisering van de doelstellingen van het Reconstructieplan Salland-Twente;
- De infrastructuur wordt afgestemd op de benodigde draagkracht als gevolg van opschaling in de veehouderij;
- In overleg met de provincie wordt gekeken naar het opstellen en inzetten van een stimuleringsregeling voor het hergebruik van bestaande kavels en naar mogelijkheden om gebruik te maken van bestaande instrumenten op gebied van grondbeleid en mogelijkheden die de nieuwe grondexploitatiewet gaat bieden;
- Op basis van het Rcp wordt éénmalig in het Markelose Broek een pilotproject uitgevoerd over intensieve samenwerking tussen maximaal zes gezinsbedrijven plus (inclusief de bestaande locatie aan de Visschersdijk), het zogenaamde varkenscluster. Hierbij is het genoemde afstandscriterium niet van toepassing voor de afstand tussen de deelnemende bedrijven.
- De inplaatsing, vestiging van één nieuwe intensieve veehouderij in een globaal aangewezen zoekgebied voor inplaatsing, nieuwvestiging, mag de realisatie van de visie niet onmogelijk maken.

4.2 LOG Elsenerbroek

Voor het LOG Elsenerboek gelden aanvullend aan het ontwikkelingskader, de koerspunten en de algemene visie, de volgende verbijzonderingen:

- een deel van het Elsenerbroek is aangewezen als zoekgebied voor maximaal 3 nieuwe intensieve veehouderijen;
- Bij de inplaatsing van nieuwe intensieve veehouderijen dient verbetering van de kavelstructuur voor de grondgebonden landbouw voorop te staan;

Hieronder is een afbeelding opgenomen van het LOG Elsenerbroek met een foto-impressie. Het LOG Elsenerbroek is een weidse open broeklandontginning en heeft weinig bebouwing. Hier en daar liggen ruilverkavelingbosjes.

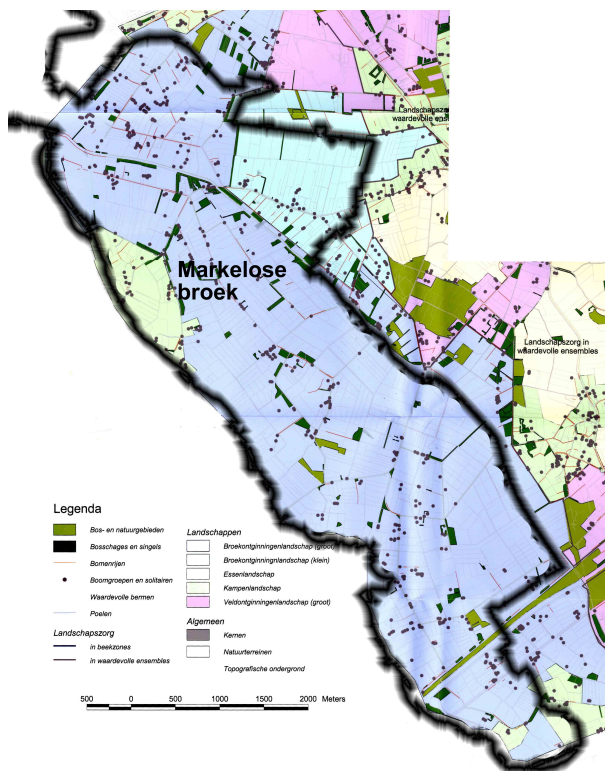
Het zoekgebied voor inplaatsing van intensieve veehouderijen in het LOG Elsenerbroek is opgenomen als bijlage.

4.3 LOG Markelose Broek

Voor het LOG Markelose Broek gelden de volgende aanvullende punten:

- in het LOG Markelose Broek zijn drie zoekgebieden aangewezen waar nieuwvestiging, inplaatsing van maximaal 1 intensieve veehouderij per zoeklocatie mogelijk is;
- in het LOG Markelose Broek wordt ruimte gelaten voor de éénmalige pilot Clusteren van zes intensieve veehouderijen. De exacte vorm is nog onderwerp van studie waarvoor afzonderlijke procesafspraken worden gemaakt in de vorm van een plan van aanpak;

Het LOG Markelose Broek is gelegen in het beekdal van de Schipbeek. Het is een grootschalig open gebied met ruggen met oude nederzettingvormen. Het gebied bevat een aantal boerderijclusters met veel grote intensieve veehouderijschuren. In het gebied zijn enkele forse boomrijen zoals de Populierenwand langs de Schipbeek. Vanuit het gebied is uitzicht op de TV/radiotoren van Markelo. Kenmerkend is de aanwezigheid van grote weteringen

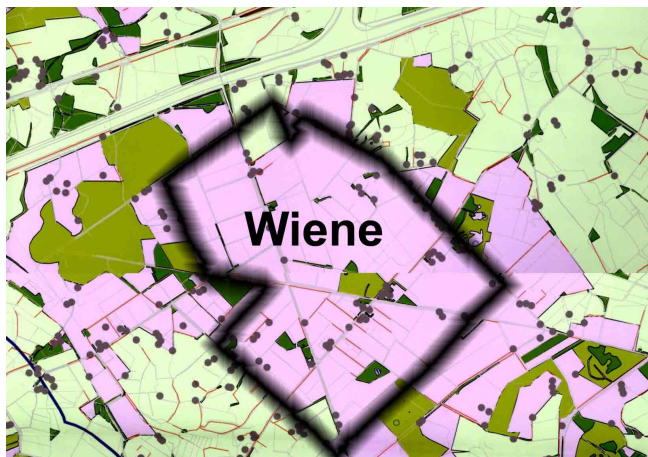
De zoekgebieden voor inplaatsing van intensieve veehouderijen in het LOG Markelose Broek zijn opgenomen als bijlage.

4.4 LOG Wiene

Voor het LOG Wiene geldt aanvullend op de algemene punten:

- aan de Dorreweg zijn drie zoekgebieden aangewezen;
- de twee meest zuidelijk gelegen zoekgebieden, bieden elk ruimte voor één nieuwe veehouderij;
- in het meest noordelijk gelegen zoekgebied ligt een bestaand agrarisch bedrijf. Dit betekent dat de mogelijkheden van inplaatsing/nieuwvestiging van intensieve veehouderijen, gelet op de afstandsnormen in dit zoekgebied niet mogelijk is.

LOG Wiene is een weids heideontginningslandschap met naar schatting acht 'losse' agrarische bedrijven. Aan de randen van het LOG liggen vooral bossen en cultuurhistorisch waardevolle erven.

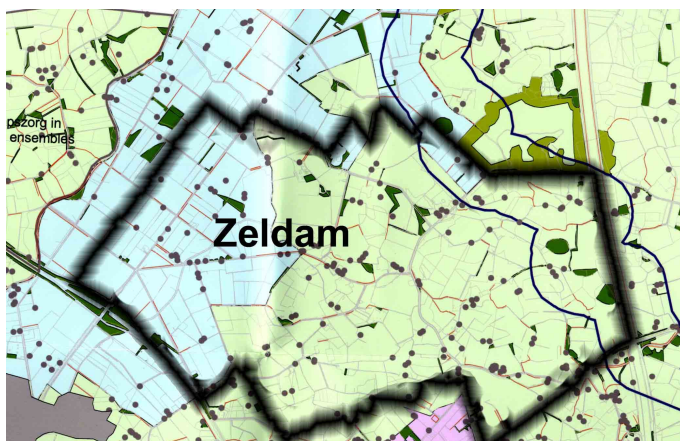
De zoekgebieden voor inplaatsing van intensieve veehouderijen in het LOG Wiene zijn opgenomen als bijlage.

4.5 LOG Zeldam

Voor het LOG Zeldam geldt het volgende extra aandachtspunt:

- Langs de Zomerweg ligt een zoekgebied dat ruimte biedt aan twee nieuwe intensieve veehouderijen.

LOG Zeldam is een Hoevenlandschap, gelegen op zandruggen. Het gebied heeft een weids karakter en bevat hier en daar oude boomgroepen. De Zomerweg in het gebied is een lang heideontginningslint van circa 3 km, waaraan de erven gelegen zijn. Aan de noordoostzijde van het LOG ligt de voormalige vuilstortheuvel 't Rikkerink.

Het zoekgebied voor inplaatsing van intensieve veehouderijen in het LOG Zeldam is opgenomen als bijlage.

4.6 LOG Slaghekkeweg.

Voor het LOG Slaghekkeweg geldt het volgende extra aandachtspunt:

- In dit LOG is geen ruimte voor inplaatsing, nieuwvestiging van een intensieve veehouderij.

Langs de Slaghekkeweg ligt een dicht (bebouwing)lint in een Heideontginning van circa 3 km lang. Om de 150 meter liggen langs dat lint een intensief varkens- of kippenbedrijf. Het gebied grenst aan een natuurgebied. Kenmerkend voor het LOG Slaghekkeweg zijn de grote diepe percelen.

5 Procedure

5.1 Algemeen

De gebiedsuitwerking, visie op de LOG's is tot stand gekomen via een open en transparant besluitvormingproces over een periode van ca. driekwart jaar (medio 2006 tot tweede kwartaal 2007). Er is een startbijeenkomst georganiseerd over de uitwerking van de LOG's. Over de voortgang van de totstandkoming van de visie is verder gecommuniceerd via een aantal nieuwsbrieven. Daarnaast hebben in de afgelopen periode diverse bilaterale gesprekken plaatsgevonden. Ook zijn gesprekken gevoerd met buurtverenigingen, stichtingen en andere overheden. Een eerste conceptvisie (kopnotitie, 2-2-2007) is in een workshop en in een opiniërende raadsvergadering in februari 2007 besproken. De uitkomsten van de workshop en de raadsvergadering en andere reacties over de afgelopen driekwart jaar zijn verwoord in een memorie van antwoord en toelichting. Vervolgens heeft gedurende een periode van 4 weken, medio maart 2007 tot medio april 2007, de ontwerp-gebiedsuitwerking (kopnotitie en memorie van antwoord en toelichting) ter visie gelegen voor inspraak door een ieder. Op 10 maart 2007 is een informatiebijeenkomst gehouden in het gemeentehuis. Van de zienswijzen op de ontwerp-gebiedsuitwerking is een inspraakverslag gemaakt die als bijlage is opgenomen bij deze gebiedsuitwerking. Ook de gevolgde inspraakprocedure is als bijlage te vinden in voorliggende visie. Het inspraakverslag, tezamen met de kopnotitie en de memorie van antwoord en toelichting hebben geresulteerd in voorliggende visie op de LOG's.

5.2 Thematische herziening bestemmingsplannen buitengebied

De gemeente Hof van Twente heeft een bestuursafspraken met de provincie Overijssel om de bestemmingsplannen voor het buitengebied in overeenstemming te brengen met het Reconstructieplan Salland-Twente. Daartoe is op 28 november 2006 een voorbereidingsbesluit genomen door de gemeenteraad. Dit betekent dat op 1 december 2007 een ontwerp-besluit dient te zijn genomen en ter inzage gelegd ter aanpassing van de bestemmingsplannen voor het buitengebied. Deze zogenaamde thematische herziening van de bestemmingsplannen betreft de extensiveringsgebieden, de verwevingsgebieden, het beleid voor de vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing en de ruimte-voor-ruimteregeling. Gekozen is om ook de visie op de LOG's mee te nemen in de thematische herziening van de bestemmingsplannen voor het buitengebied. In het najaar van 2007 zal de thematische herziening van de bestemmingsplannen in ontwerp ter inzage worden gelegd volgens de officiële inspraakprocedure conform de Algemene wet bestuursrecht en de Wet op de ruimtelijke ordening. De zienswijzen tegen het ontwerpbesluit zullen worden beoordeeld en vervolgens zal het definitieve besluit tot aanpassing van de bestemmingsplannen aan de raad worden voorgelegd voor vaststelling. Na vaststelling zal het besluit worden toegezonden aan de provincie Overijssel voor goedkeuring en kunnen bezwaren tegen het besluit van de raad worden ingediend bij de provincie. Na besluitvorming door de provincie Overijssel op de bezwaren en het besluit van de raad, is vervolgens inspraak (beroep) mogelijk bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

5.3 Plan Mer

5.3.1 Inleiding

In 2004 is er een verplichting gekomen op basis van de Europese richtlijn inzake de Strategische Milieu Beoordeling, verder SMB. Hierbij worden de milieugevolgen beschreven en wordt gekeken naar (milieuvriendelijke) alternatieven. Op deze manier wordt het milieubelang, vroegtijdig volwaardig meegenomen in de besluitvorming over grote projecten, plannen en programma's. De SMB-richtlijn is in Nederlandse wetgeving opgenomen door een aanpassing van het Besluit mer 1994. In het Besluit mer 1994 is thans sprake van projecten waarvoor een zogenaamde project MER moet worden gemaakt en sprake van plannen en programma's waarvoor een Plan MER moet worden doorlopen met als resultaat een Milieurapport. Het Milieurapport geeft in een vroeg stadium inzicht in de huidige toestand van het milieu, de positieve en negatieve effecten van het plan en de mogelijke alternatieven.

5.3.2 Procedure

Hieronder is de Plan Mer-procedure kort weergegeven.

- het besluit dat een Plan-Mer wordt uitgevoerd wordt openbaar bekend gemaakt en bekend gemaakt aan belanghebbende bestuursorganen zoals provincie, buurgemeenten, waterschappen, etc.;
- het raadplegen van instanties voor de bepaling van de reikwijdte en het detailniveau van de informatie die in het milieurapport moet worden opgenomen. Daarbij worden instanties om advies gevraagd over de milieu-informatie die moet worden betrokken bij de beoordeling van de milieueffecten van relevante ruimtelijke ontwikkelingen en mogelijke alternatieven;
- het vaststellen van de Notitie reikwijdte en detailniveau;
- het op- en vaststellen (ontwerp) milieurapport en ontwerp partiële herziening van de bestemmingsplannen buitengebied;
- de ter visie legging van (ontwerp) milieurapport en ontwerp herziening van de bestemmingsplannen buitengebied voor inspraak;
- de vaststelling van de partiële herziening van de bestemmingsplannen (motiveringsplicht inzake inspraakreacties) inclusief milieurapport. Uitvoering van het bestemmingsplan met de evaluatie van de milieugevolgen.

5.3.3 Plan Mer en Thematische herziening bestemmingsplannen

Een bestemmingsplan is Plan-MER plichtig als het uitspraken doet over onderwerpen die m.e.r.(beoordeling)plichtig zijn (C- en D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage 1994) en als het plan het eerste ruimtelijke plan is dat in de mogelijke aanleg voorziet. Anderzijds biedt de thematische herziening van het bestemmingsplan een kader voor mogelijke mer(beoordeling)plichtige activiteiten. Het betreft dan bijvoorbeeld mer(beoordeling)plichtige intensieve veehouderijen die zich, al dan niet geclusterd, mogelijk zullen gaan vestigen in de LOG's.

Daarnaast kan via een Plan-MER ook gekeken worden naar mogelijke gevolgen die de LOG-visie op gebieden heeft die vallen onder de Natura 2000-gebieden. Dit betreft gebieden die zijn aangewezen op basis van de Europese Vogel- en of Habitatrichtlijn. Op het grondgebied van Hof van Twente zijn dit de natuurgebieden de Borkeld en het Boddenbroek. De Natura 2000 gebieden worden eind 2007 of in het begin van 2008 vastgesteld. De vaststelling kan beperkende gevolgen hebben voor de uitbreiding of inplaatsing van intensieve veehouderijen in de landbouwbouwontwikkelingsgebieden.

Het Milieurapport wordt derhalve opgesteld in wisselwerking met de thematische herziening van de bestemmingsplannen buitengebied.

5.4 Uitvoering

5.4.1 Algemeen

De gemeente Hof van Twente heeft in overleg met de provincie Overijssel besloten om het reconstructiebeleid voor de LOG's nader uit te werken via een gebiedsuitwerking en daarvoor een subsidie aangevraagd en toegewezen gekregen.

Volgens de subsidieregeling dient de gebiedsuitwerking voor de LOG's aan een aantal voorwaarden te voldoen, namelijk:

- a. het plan leidt tot een optimale benutting van de LOG's voor de intensieve veehouderij en bevat een globale indicatie en onderbouwing van het aantal mogelijke nieuwvestigingslocaties in de LOG's;
- b. het plan leidt tot een goede beeldkwaliteit van de LOG's;
- c. het plan voldoet aan het relevante milieu- en waterbeleid;
- d. het plan bevat een uitvoeringsparagraaf.

5.4.2 Planologisch

Na vaststelling van de visie door de gemeenteraad kan vooruitlopend op de thematische aanpassing van de bestemmingsplannen en de opname van de LOG-visie in die bestemmingsplannen, planologische medewerking worden gegeven aan de ingediende verzoeken om inplaatsing cq nieuwvestiging. Dit onder de voorwaarde dat wordt voldaan aan de “toetsingscriteria en koerspunten” uit de LOG-visie. Zolang de Plan Mer op basis van de LOG-visie nog niet is opgesteld zal bij alle planologische verzoeken voor inplaatsing die MER beoordelingsplichtige activiteiten omvatten een Mer-rapport moeten worden overhandigd, waarin ook de locatiekeuze dient te worden beoordeeld.

5.4.3 Milieuhygiënisch

Verzoeken om milieuvergunning voor inplaatsing cq nieuwvestiging van veehouderijen dienen te worden beoordeeld op basis van de van toepassing zijnde milieuwet- en – regelgeving op het gebied van o.a. geluid, geur- en ammoniakemissie. Indien de aanvraag om vergunning positief wordt getoetst aan de milieuregels dient de vergunning te worden verleend.

Het verlenen van een milieuvergunning is geen garantie dat aan de gevraagde activiteiten ook medewerking zal worden verleend uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening. Dit in de zin van het positief bestemmen van de locatie middels een agrarisch bouwblok zodat ook bouwvergunning kan worden verleend. Er is een coördinatie-regeling tussen bouw- en milieuvergunning in de zin dat een milieuvergunning niet in werking treedt als er geen bouwvergunning wordt verleend. Dit betekent dat het hebben van een milieuvergunning nog geen garantie is dat daar ook gebruik van kan worden gemaakt.

5.4.4 Financieel

Onderdelen van de uitvoering van de LOG-visie worden opgenomen in het provinciaal meerjaren programma, waarbij doorgaans sprake is van gemeentelijke cofinanciering.

Verder wordt via geprobeerd via de ontwikkeling van nieuwe (financiële) instrumenten en nadere afspraken hierover met de provincie het hergebruik van bestaande bouwpercelen te stimuleren.

5.5 Monitoring en evaluatie

Evaluatie en monitoring van de uitvoering van de LOG-visie vindt plaats via de jaarlijkse beleidscycli.

Bijlage 1. Inspraakverslag LOG- visie.

Ten geleide.

In de gemeente Hof van Twente liggen vijf landbouwontwikkelingsgebieden, (LOG's), als bedoeld in het Reconstructieplan Salland-Twente, verder Rcp. Het Rcp kent geen rechtstreekse werking maar dient te worden doorvertaald in het gemeentelijk ruimtelijk beleid, in de bestemmingsplannen voor het buitengebied.

Om ruimtelijke ontwikkelingen, gewenst maar ook ongewenst, in de LOG's te kunnen sturen is gekozen voor het maken van een visie voor de LOG's middels een gebiedsuitwerking als bedoeld in het Rcp.

Een eerste aanzet voor een visie bestond uit een kopnotitie van 2 februari 2007 met als titel "een toekomst voor de intensieve veehouderij". De kopnotitie is besproken met diverse partijen, o.a. in een workshop en in een opiniërende raadsvergadering.

De uitkomst daarvan, alsmede wijziging in wet- en regelgeving gaven aanleiding om de kopnotitie op onderdelen te herschrijven en aan te vullen. De wijziging van de kopnotitie heeft plaatsgevonden middels een soort voorinspraakverslag, ook wel bekend als de "memorie van antwoord en toelichting voorinspraak conceptgebiedsuitwerking LOG's Hof van Twente, tevens voorstel tot wijziging conceptgebiedsuitwerking". De memorie van antwoord en toelichting dateert van 13 maart 2007.

De kopnotitie en memorie van antwoord en toelichting zijn als ontwerp-gebiedsuitwerking LOG's Hof van Twente ter visie gelegd voor inspraak middels een specifieke inspraakprocedure. Mensen, buurtkringen, verenigingen en anderen die in het voortraject hebben ingesproken, hebben een exemplaar van de memorie van antwoord en toelichting toegezonden gekregen. Stukken met betrekking tot de ontwerp-gebiedsuitwerking zijn eveneens toegezonden aan b.v. de provincie Overijssel, de LTO en de Stichting Natuur en Milieu Overijssel.

Hieronder wordt de inspraakprocedure kort weergegeven.

Procedure.

Op 13 maart 2007 hebben burgemeester en wethouders ingestemd met de ontwerp-gebiedsuitwerking LOG's Hof van Twente en een gewijzigde inspraakprocedure vastgesteld. Hieronder is de kern van de inspraakprocedure opgenomen.

1. De procedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Awb wordt gevolgd behoudens de termijn waarbinnen zienswijzen tegen de ontwerp-gebiedsuitwerking kunnen worden ingediend;
2. In afwijking van de reguliere termijn van 6 weken kunnen gedurende een termijn van 4 weken zienswijzen door een ieder worden ingediend bij ons college;
3. Gedurende de ter inzage termijn (vanaf 22 maart voor 4 weken) zal op verzoek een mogelijkheid worden geboden om tijdens een inloop-/informatiebijeenkomst met ons van gedachten te wisselen over de ontwerp-gebiedsuitwerking. De inloopgelegenheid is gehouden op dinsdag 10 april 2007 om 19.30 uur in het gemeentehuis te Goor en mensen werden verzocht zich daarvoor aan te melden. Vanwege het vallen van de 2^e Paasdag op een maandag en het gesloten zijn van het gemeentehuis op Goede Vrijdag is de inspraaktermijn met 1 dag verlengd.
4. Na afloop van de termijn van 4 weken wordt een inspraakverslag gemaakt.

Het inspraakverslag wordt tezamen met de al dan niet aangepaste ontwerp-gebiedsuitwerking na principe besluitneming door ons college, aan de raad aangeboden voor vaststelling.

Ingekomen zienswijzen.

Als resultaat van de ter visie legging van de ontwerp-gebiedsuitwerking zijn 59 zienswijzen binnengekomen. Een aantal van de zienswijzen zijn door meerdere mensen ondertekend. De ingekomen zienswijzen zijn gebundeld in een aparte bijlage "Zienswijzen ontwerp-gebiedsuitwerking LOG's". De beantwoording van de zienswijzen heeft voor zover ze betrekking hebben op inhoudelijke aspecten, plaatsgevonden in de nota "Beantwoording zienswijzen ontwerp-gebiedsuitwerking LOG's Hof van Twente". Deze nota is opgenomen als bijlage 2 in voorliggende visie. Voor zover de zienswijzen betrekking hebben op de inspraakprocedure zelf, worden die zienswijzen hieronder behandeld.

Zienswijze gevoerde procedure.

In de door de VVMN (Vereniging Varkenscluster Markelo Nee, appellant nr. 26) ingediende zienswijze wordt aangegeven dat zij vindt dat sprake is van ongelijke behandeling van burgers en/of bedrijven/instellingen. Tevens vindt de VVMN dat inspraakprocedures te pas en te onpas worden ingekort dan wel verlengd en dat tijdens de procedures het indienen van zienswijzen door de burger worden beknot. Appellante 23 geeft ook aan dat de inspraak onjuist en onvolledig is.

Antwoord.

De algemene inspraak is geregeld via de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Bijzondere wetten gaan indien daar specifieke inspraak is geregeld voor besluitvorming, voor de algemene inspraakregeling uit de Awb. Voor de totstandkoming van een gebiedsuitwerking geldt geen specifieke inspraakprocedure zodat in beginsel de Awb van toepassing is. De Awb kent de mogelijkheid dat de reguliere inspraaktermijn van 6 weken wordt verkort via een gemeentelijke inspraakverordening. Van die mogelijkheid is gebruik gemaakt door de inspraaktermijn van 6 weken te verkorten tot 4 weken. Er is derhalve geen sprake van willekeur van inspraak.

Eén ieder kan een verzoek neerleggen bij het ambtelijk apparaat, bij het bestuur en bij de politiek om een gesprek over een bepaald onderwerp. Of op dat verzoek wordt ingegaan is geen wet van meden en persen. In het kader van informeel overleg als voorbereiding voor besluitvorming of om nadere informatie te geven aan bepaalde groeperingen is het aan de betreffende personen om al dan niet op het verzoek om overleg in te gaan.

Van het "inknotten" van mogelijkheden van mensen is geen sprake. Indien tijdens bijeenkomsten gelet op de tijdsplanning van de bijeenkomst, meer of minder ruimte wordt gegeven voor discussie is dat een feit. De informatie-/inloopavond op 10 april jl. in het gemeentehuis viel binnen de inspraaktermijn van 4 weken en heeft geenszins geleid tot beperking van de mogelijkheden om zienswijzen in te dienen.

Voorstel tot aanpassing ontwerp-gebiedsuitwerking LOG's Hof van Twente.

De ingekomen zienswijzen tegen de ontwerp-gebiedsuitwerking LOG's Hof van Twente hebben geen aanleiding gegeven tot het aanpassen van de koerspunten en uitgangspunten zoals die zijn verwoord in de ontwerp-gebiedsuitwerking. De zienswijzen hebben evenmin geresulteerd in een aanpassing van de algemene visie voor de vijf LOG-gebieden in Hof van Twente, noch is de specifieke aanvullende visie's voor de individuele LOG's. Wel zijn op enkele punten een aantal tekstuele wijzigingen aangebracht ter verduidelijking van de visie alsmede om de leesbaarheid te vergroten.

Openbaar maken inspraakverslag.

De gemeentelijke inspraakverordening bepaalt dat het inspraakverslag op de gebruikelijke wijze openbaar moet worden gemaakt. Aan de bepaling uit de inspraakverordening wordt voldaan doordat de besluitvorming door het College van burgemeester en wethouders en de raadstukken openbaar zijn.

Bijlage 2. Nota Beantwoording zienswijzen ontwerpgebiedsuitwerking LOG's

Ten geleide.

In voorliggende nota worden de zienswijzen, voor zover ze van gelijke strekking zijn, integraal behandeld en beantwoord met een verwijzing naar de indiener(s) van de zienswijze. Indien er specifieke zienswijzen zijn dan zijn die separaat behandeld.

In onderstaand overzicht zijn de "appellanten" opgenomen die zienswijzen hebben ingediend tegen de ontwerp-gebiedsuitwerking LOG's Hof van Twente. Tevens zijn de zienswijzen globaal omschreven.

De door "appellanten" nr. 23 en nr. 26 gemaakte zienswijzen over de "juridisch" gevoerde procedure zijn reeds in bijlage 1, besproken.

nr	Reg.num.	Appellant	globale omschrijving zienswijze
1	261623	T. Jannink	knelpunt burgergebruik van de 2e bedrijfswoning
2	261772	buurtkring Boeren Burgers en Buitenlui	tekst hoofdstuk 4.22 inzake aanvraag Mts. Kamphuis-Groothuis
3	261829	G.M. van Es-Bühse	ondersteunt bezwaren van de "Vereniging Varkenscluster Markelo Nee" (dierwelzijn)
4	261983	H.A. Stork en L. Stork-Paul	nadelige neveneffecten grootschalige intensieve veehouderij (emissie, stank, besmetting, mestproblematiek, cluster hoort op industrieterrein, MER, leefomgeving)
5	261987	N.M.E. Wolda-van Haaften	vraagt info mbt. toekomstige bestemming en mogelijkheden voor agrarische activiteiten en rood-voor-rood
6	262139	Fam. Nijhuis	tegen varkenscluster en met name de verkeersveiligheid
7	262171	J.G.M. Pierik	tegen inplaatsing en/of nieuwvestiging van bedrijven aan de Slaghekkenweg
8	262209	A. Ruitkamp & J. Rommens	tegen varkenscluster en met name de verkeersveiligheid en het besmettingsgevaar
9	262225	werkgroep Partij voor de dieren	tegen varkenscluster en met name hoogbouw en vraagt aandacht voor belangen varkens
10	262253	F. van der Vliet	tegen varkenscluster, c.q. negatieve gevolgen voor fietsende kinderen en recreanten
11	262264	M. Roekevisch-Leunk, M. Spijkerman, G. Spijkerman-Rpoekevisch	tegen varkencluster en met name de gevolgen voor woongenot en het mooie gebied
12	262295	J. v.d. Berg	tegen varkenscluster (industrieel, verkeersveiligheid en -druk, besmetting, dierwelzijn)
13	262296	R. van Sunder/P van Sunder-Ligtenstein	tegen varkenscluster (landschap, verkeer, besmetting, overlast voor bewoner en toerist)
14	262297	Fam. Geerligts	tegen varkenscluster (geen maatschappelijk draagvlak)
15	262304	Fam. Hesselink	tegen varkenscluster (aantasting landschap en verkeersveiligheid)
16	262306	Fam. D.J. Lubberdink / A.P. Dokter	tegen varkenscluster (stank, landschap, verkeersveiligheid)
17	262353	G.J. Ikink	Enkelaarsweg 22a niet aan gegeven als rundveebedrijf
18	262354	A. Beld-Poortman	tegen varkenscluster (geen behoefte aan nieuwe schuren, landschap, verkeer) en uitbreiding

nr	Reg.num.	Appellant	globale omschrijving zienswijze
			varkens
19	262362	R. Pullen / A. Pullen-van Coeverden	tegen varkenscluster (landschap, subsidiëring, draagvlak, woongenot
20	262364	lr. C.C. Wit	met Reconstructieplan worden 1e en 2e rangs burgers gecreëerd, tegen vervanging richtlijn stankhinder door de Wet geurhinder en veehouderij, geen noodzaak bebouwing veldkavels omdat er genoeg stoppers zijn, onvoldoende rekening gehouden met IPPC-, Vogel- en Habitatrichtlijn, hoe verhoudt zich de voorgenomen groeiruimte in Slaghekkenweg met de Braak-West, inplaatsing in Elsenerbroek tast het landschappelijk karakter aan, discrepantie kopnotitie m.b.t. Elsenerbroek max. 3 nieuwe bedrijven terwijl 4 zijn ingetekend, vervanging van een burgerwoning bestemming door een agrarisch bouwblok vergroot het zoekgebied - dit is strijdig met gestelde dat een woning mede de beschikbare ruimte t.b.v. intensieve veehouderij in een LOG bepaalt (verzoek wijziging kopnotitie)
21	262366	Gerrit en Alie Pongers	tegen varkenscluster (industriëel, landschap, verkeersveiligheid, besmetting etc)
22	262369	fam. Beld	tegen varkenscluster (landschap, stank, verkeersveiligheid, strijdig met recreatie)
23	262370	fam. W. Brandenburg	tegen varkenscluster (landschap, inspraak, MER-plicht, stankhinder ook tov recreatie, verkeersoverlast
24	262393	fam. Ketting en Jansen	tegen varkenscluster (landschap, verkeersveiligheid, stankoverlast, besmetting, belemmering)
25	262396	fam. Boode	tegen varkenscluster (landschap) en bouw op veldkavels (melkveehouders hebben grond hard nodig)
26	262411	Vereniging Varkenscluster Markelo Nee	tegen varkenscluster (rechtsongelijkheid, onzorgvuldigheid termijnen, verwerving, interpretatie Reconstructieplan, verzoek openbaarmaking alle stukken, financiële ondersteuning clusters, hergebruik bestaande kavels, belang voor toerisme, ontbreken innovatie), geen noodzaak om nieuwvestiging gezien de ontwikkelingen in de landbouw, gebruik maken van de leegkomende agrarische bouwblokken, vertrekkende agrariër krijgt gelegenheid om op andere locatie een huis te betrekken/bouwen, aandacht voor landschappelijke inpassing/welstand en voor verkeersbelasting en - ontsluiting.
27	262414	fam. Jansen en Wannink	tegen varkenscluster (landschap, strijdigheid met recreatie, verkeersveiligheid, stankoverlast, planschade, extreme aankoopssom, geen onafhankelijk nader onderzoek)
28	262415	B. Kettenis en W. Akkersdijk	afstand tot bestaande bebouwing moet ten minste 500 meter bedragen, er komen genoeg reeds bebouwde locaties vrij in de nabije toekomst, aandacht voor handhaving van de aankleding van het boerenerf en voor verkeersveiligheid, clustering leid tot een te massale bebouwing en daarmee tot aantasting van het landschap
29	262416	P. Kestens/P.Wetselaar	tegen de plannen m.b.t. het LOG Elsenerbroek (verkeersveiligheid, landschap, dierenbelangen, stank- en geluidsoverlast, besmetting, flora en fauna, waardevermindering, speculatie)

nr	Reg.num.	Appellant	globale omschrijving zienswijze
30	262423	B. van Coeverden	geen noodzaak voor nieuwvestiging (voldoende stoppers), tegen varkenscluster (landschap, toeristisch imago, hoge aankoopssom)
31	262429	C. Ortelee	tegen varkenscluster (landschap, max. 2 bedrijven, verkeersveiligheid)
32	262445	Stichting Perspectief Elsenerbroek	tegen inplaatsing IV-bedrijven Elsenerbroek/Zeldam, onvoldoende uitwerking nee-tenzij nevenactiviteiten, ziektegevaar, verplaatsingsregeling IV verkeerd-> emigratie mogelijk, consequenties natura 2000, onduidelijkheid inplaatsingsclaim, compensatie schade landschap, anti-speculatie, zandpaden Zeldam
33	262475	Dhr. en mevr. Roelofsen	tegen varkenscluster (landschap, te grootschalig, waardevermindering, stank, verkeersveiligheid)
34	262476	J.J. Vehof	geen toekomst i.v.m. aanwezigheid burgerwoning (2e bedrijfswoning)
35	262477	maatschap Haafkes	heeft binnen het LOG Zeldam groter agrarisch bouwblok nodig
36	262478	bewoners Wienerveld	nieuwvestiging niet nodig bij gebruik bestaande stoppende agrarische bedrijven die door zullen groeien, waardevermindering van woningen en afname van het woongenot, huidige situatie ideaal door aanwezige buffer van 1,5 tot 2 km tussen de varkenszones in Wiene, open landschap is blijkens rapport te kwetsbaar om nieuwe bebouwing in te kunnen situeren, afstand van 250 m tussen bedrijven is i.v.m. autonome groei veel te weinig, bouw varkensschuren is strijdig met het project om gebied aantrekkelijker te maken voor toerisme
37	262479	fam. Stoelhorst en Potman	tegen nieuwe veldkavels(beperkte grondmarkt voor veehouders), tegen varkenscluster (landschap, geen behoefte)
38	262480	J.H. Ziggers	ondersteuning VVMN, stimuleren hergebruik
39	262481	H.J. Scholman/D.G. Scholman-Knopers	tegen nieuw landschap door varkenscluster, tegen varkenscluster, tegen nieuwvestiging
40	262482	hr/mw B. Hagreis	kaart onjuist, afstand 150 meter, beplanting, verzoek planschade
41	262518	H.J. Hietbrink	geen belemmering bestaande bedrijven, ziektegevaar, verkeersoverlast, nieuwvestiging in Noord-Nederland
42	262520	Dhr. J.B.G.J. Slots	VAB/nevenactiviteiten toestaan, wandelpad Elsenerbroek
43	262532	Buurtkring boeren, burgers, buitenlui	tegen toename odourunits en ammoniakemissie, onduidelijk nut ontmenging, aandacht burgerbevolking en ruimtelijke kwaliteit, verkeerd kaartbeeld -> feitelijk gebruik vs bestemmingsplan, voorkeursbehandeling IVH boven burgerbevolking, strijdigheid gelijkheidsbeginsel burgers-> alle burgers fictieve ruimte, bescherming volgens V-Stacks gebied en vergunning, waardevermindering burgerwoning, gevaar ammoniak in lucht, vergroting mogelijk tot 3,75 ha., eerste versie Slaghekkenweg max 1,5ha, fictieve milieuruimte overbodig bij 250 meter criterium, ongelijkheid omgevormde burgerbestemming (geldt geen 250 norm), geen meerlagige bedrijfsgebouwen, graag berekening conform V-stack vergunning/gebied
44	262533	Familie Essink	verkeersveiligheid Plasdijk, impact landschap, geuroverlast, negatief effect toerisme, ziektegevaar, tegen clustering, prijspeculatie

nr	Reg.num.	Appellant	globale omschrijving zienswijze
45	262534	Groep melkveehouders en burgers Elsenerbroek - Elsen	Belemmering bedrijfsontwikkeling melkveehouderij/ grondprijis/ te grote bouwpercelen, veeziekten, speculatieve nieuwkomers, meer overlast veroorzakende industrie, bedreiging natuurwaarden, ziekteverwekkers, ondermijning nevenactiviteiten, bedreiging recreatie/landschap, verkeersveiligheid
46	262544	Familie Zwienenberg	ondersteuning VVMN, stelt LOG in Polen voor (grensoverschrijdend denken), arbeidsomstandigheden werknemers, insluiting Markelo, promoten hergebruik
47	262546	Stichting de Groene Hof	grote schaal intensieve veehouderij = onacceptabele hinder, veterinaire aspecten, vergisting alleen mogelijk bij industriële grootte, verkeersconsequenties vergisten, ongewenste aantasting natuur en landschap, afwachten ervaringen IV op industriegebieden
48	262591	A.J. Stokreef	rekening houden met windenergieplan langs Schipbeek, invloed nieuwvestiging op initiatief, houdt 500 meter langs Schipbeek vrij
49	262600	P. Rekers/E. Nijhuis	tegen landbouwindustrie, nadelig voor burgers, geringe aandacht voor burgers, compensatie waardevermindering gevraagd, afstand tot burgerwoning en nieuwvestiging 150 meter, graag beplanting bij bouwblokken
50	262603	Hr/mevr. G. Brunnekreeft	camping paar 100 meter van varkenscluster -> in stankzone, verzoek planschade, kaart met woningen onjuist, uitbreidingen veroorzaken overlast, 250 meter afstand tussen bedrijven en burgers, te veel verkeer, stank en vliegen overlast, varkenscluster op industrieterrein, ziekteverspreiding
51	282186	J.H.W. Brinkers	tegen IV in Elsenerbroek, verstoring natuurgebied en toerisme, ziekteverspreiding, geuroverlast, verkeersprobleem, geen speculatie, graag minicamping
52	-	G. Valkeman - ambtelijk provincie Overijssel	geen zienswijze, alleen adviezen
53	262728	Natuur en milieu Overijssel	Overijsselse ondernemers voorrang tbv reductie ammoniak bij natuurgebieden, geen beleid sturen hoeveelheid ammoniakemissie bij toename varkensstapel, geen instrument benoemd om ruimtelijke kwaliteit in te bedden in bestemmingsplan, nadere onderbouwing aantal nieuwvestigingen, NB-wet vergunning nabij De Borkeld
54	-	Hr/mevr. Heilersig	geen uitzondering voor cluster, aantal nieuwvestiging niet gefundeerd en te hoog, geen noodzaak varkenscluster, alleen hergebruik, eisen hergebruiksregeling provincie, verkeersoverlast/verkeersveiligheid -> verwijzing mobiliteitsplan onvoldoende, tegen industrialisatie, milieuoverlast, geen innovatie mestverwerking, mestverwerking moet bij woonwijk, opdrijven grondprijis, geen uitstel beslissing cluster, belangenverstremgeling, minimaal 500 meter, alle bouwblokken 2 ha, geen clustering, geen schade landschap, geen meerlagige bebouwing, maximaal 4 nieuwvestigingen over 5 jaar.
55	-	LTO	geen brede visie ontwikkeling en economisch belang veehouderij, motivatie 250 meter, geen analyse bestaande IV, 2 nieuwvestigingen per jaar

nr	Reg.num.	Appellant	globale omschrijving zienswijze
			niet realistisch, 2005 al 17 bedrijven > 2.500 varkens, betrekken ruimte verwevingsgebied, zonder meer 3 ha., beperkte clustering goed, ligging bouwpercelen niet correct
56	-	Mts Kruders	ziektegevaar, belemmering door nieuwvestiging.
57	-	Schreijer, Vehof, Mintjes, Overbeek, Semmekrot, Van Heerde, Vehof, Jeukens	tegen nieuwe bedrijven Zomerweg, landschap en veterinaire eisen,
58	-	hr/mevr Schut-Hulleman	tegen nieuwe bedrijven Elsenerbroek, landschap, negatieve gevolgen melkveehouderij, sociale gevolgen verhouding burgers/boeren, belemmering eigen bedrijf/huiskavel
59	-	ing. G.J.E. de Wilde	grondprijseffect, verstoring pachtmogelijkheden, rol DLG, hoge kosten melkveehouderij- bedrijf op slot, mindere mogelijkheden nevenactiviteiten,

Beantwoording zienswijzen.

Hierna worden de ingediende zienswijzen besproken en voorzien van een antwoord. De nummers in voorstaand overzicht corresponderen met de genoemde “appellant”-nummers. Zienswijzen die zijn ingediend door meerdere “appellanten” worden gelijktijdig behandeld.

I. Zienswijze: Varkenscluster, algemeen.

In veel zienswijzen wordt samengevat nut en noodzaak van een “varkenscluster” ten stelligste betwijfeld. Deze zienswijze is ingediend door “appellanten” 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 30, 31, 33, 37, 38, 39, 44, 46, 50, 54, 55.

Antwoord.

Het Rcp is totstandgekomen via inspraak en overleg met burgers, bedrijven, belangenorganisaties en andere overheden. Met het Rcp wordt gestreefd naar het oplossen van een drietal knelpunten, namelijk op het gebied van milieu, op het gebied van ruimte en op het gebied van sociale-economische aspecten. Het Rcp heeft daartoe een zonerings van het grondgebied aangebracht waarbij de zogenaamde landbouwontwikkelingsgebieden het primaat hebben voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderij. Knelpuntsituaties die de landbouw en met name de intensieve veehouderij beperken, dienen te worden aangepakt. In de LOG-visie wordt de mogelijkheid van clustering geboden, in overeenstemming met het Rcp en het beslisdokument Clustering van Intensieve Veehouderijen van de Overijsselse reconstructiecommissie. Het betreft een éénmalig project waarvoor thans een plan van aanpak wordt opgesteld, wordt uitgewerkt. Er zijn verschillende voordelen genoemd van de schaalgrootte gepaard gaande met de clustering, zoals bijvoorbeeld samenwerking in mestverwerking en minder transportbewegingen.

De exacte vorm is nog onderwerp van studie waarvoor afzonderlijke procesafspraken worden gemaakt in de vorm van een plan van aanpak. Aan de initiatiefnemer, de Stichting Gezinsbedrijf Plus, is gevraagd om te komen met nadere informatie, welke door het LEI (landbouw economisch instituut) en de Wur (landbouwuniversiteit Wageningen) zal worden aangeleverd.

II. Zienswijzen met betrekking tot milieuaspecten

1. Dierwelzijn.

Het dierwelzijn wordt geschaad. Deze zienswijze is ingediend door de “appellanten”: 3, 9, 12 en 29.

Antwoord:

Het dierwelzijn in de intensieve veehouderij dient te voldoen aan de Europese en Nederlandse regelgeving. Een en ander is vastgelegd in de Welzijnswet Dieren en de Wet Milieubeheer. Toezicht op de regelgeving vindt plaats door de gemeente en de Algemene Inspectie Dienst van het Ministerie van LNV (AID).

2. Emissies van ammoniak en geur, andere wetgeving, gezondheidsgevaar.

De emissie van ammoniak neemt toe / beleid voor ammoniakreductie is niet aanwezig / er zal straks meer sprake zijn van stankoverlast / men ageert tegen de vervanging van de richtlijn stankhinder door de Wet geurhinder en veehouderij / gezondheidsgevaar door de verspreiding van ammoniak in de lucht.

Deze zienswijzen zijn ingediend door “appellanten” 4, 16, 20, 22, 23, 24, 27, 29, 33, 43, 44, 50 en 53.

Antwoord.

De uitstoot van ammoniak en geur wordt beoordeeld aan de hand van geldende milieuwetgeving waarin toepassing van de 'best beschikbare technieken' met betrekking tot stalsystemen verplicht is.

Veranderende wet- en regelgeving is een zaak van de wetgever (Rijk) die de door de lokale overheden dient te worden uitgevoerd. Daarin is geen tot minimale ruimte om van normen af te wijken.

Ammoniak is een stof die slechts in de directe omgeving waar ze vrijkomt kan leiden tot hinder aan mens, dier of plant. Via de milieuvergunning worden eisen gesteld aan de uitstoot van ammoniak buiten de inrichting. Binnen de inrichting gelden de eisen uit de Arbeidsomstandighedenwet. Bij verspreiding via de lucht treedt verdunning op waarbij de schadelijke effecten sterk afnemen bij toenemende afstand.

3. Ziekterverwerkers, besmettingsgevaar, verspreiding van (dier)ziektes, vliegenoverlast.

Deze zienwijzen zijn ingediend door de appellanten 4, 8, 12, 13, 21, 24, 29, 32, 41, 44, 45, 47, 50, 51, 56 en 57.

Antwoord.

De Reconstructiewet is tot stand gebracht naar aanleiding van diverse dierziektes. Eén van de doelstellingen van de Reconstructiewet is het voorkomen van de verspreiding van dierziektes door middel van zonering van grondgebieden in drie zones. Met de zonering wordt getracht functies bij elkaar te brengen die gelijke kenmerken hebben om zo te voorkomen dat bij ziekte-uitbraken zeer grote gebieden op slot komen te zitten.

Vliegenoverlast wordt in eerste instantie voorkomen via de milieuregels die gelden voor landbouwbedrijven en ook voor veehouderijen.

Veterinaire aspecten worden in eerste instantie voorkomen door wet- en regelgeving opgesteld door het ministerie van LNV waarop door de AID wordt toegezien.

5. Toename mestproblematiek.

Volgens "appellant" 4 zal de mestproblematiek toenemen door het inplaatsen van nieuwe intensieve veehouderijen.

Antwoord.

Alle veehouderijen zowel in extensiveringsgebieden, als verwevingsgebieden en in LOG's moeten voldoen aan de vigerende mestwetgeving. Veehouderijbedrijven dienen aan te tonen dat ze voldoende opslagcapaciteit hebben tijdens het verbod om mest uit te rijden.

Daarnaast dienen bedrijven aan te tonen hoe ze de mest af kunnen zetten; hetzij op eigen grond dan wel via afzetovereenkomsten met b.v. akkerbouwbedrijven.

6. Milieu-effectrapport.

Volgens "appellanten" 4 en 23 dient er een milieu effect rapportage te worden opgesteld.

Antwoord.

In de LOG-visie wordt het beleidskader vastgesteld dat te zijner tijd in het bestemmingsplan buitengebied wordt ingebed. Aangezien het beleidskader MER-plichtige activiteiten mogelijk maakt ligt er de verplichting een Plan-MER (Strategische milieu beoordeling – SMB) op te stellen. Deze zal worden opgesteld na de vaststelling van het beleid door de gemeenteraad en ter onderbouwing van de herziening van de bestemmingsplannen.

Het kan vervolgens zijn dat individuele milieuvergunningaanvragen leiden tot het opstellen van een project MER.

7. Nieuwe intensieve veehouderijen, fysieke leefomgeving en woongenot.

Volgens "appellanten" 4, 11, 19, 32 en 36 heeft inplaatsing van intensieve veehouderijen een negatief effect op de fysieke leefomgeving en op het woongenot.

Antwoord.

Met de Reconstructiewet concentratiegebieden en het Reconstructieplan Salland-Twente wordt geprobeerd het platteland te revitaliseren door deze opnieuw in te delen, te zoneren.

De LOG's hebben het primaat voor ontwikkeling van de intensieve veehouderij. In de extensiveringsgebieden is geen ruimte voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderij. De zonering heeft tot gevolg dat bepaalde gebieden een primaire functie krijgen met daarbij behorende consequenties.

Bij concrete verzoeken, bijvoorbeeld de vestiging van een intensieve veehouderij in een LOG, dient per individueel geval een toetsing plaats te vinden aan de geldende normen.

Aantasting van woongenot kan door de bestaande wettelijke regels objectief beoordeeld worden. Daarnaast is er een subjectieve component hoe bepaalde ontwikkelingen worden ervaren.

8. Nieuwe intensieve veehouderijen geven meer hinder, geluid en stank.

Door de "appellanten" 13, 29, 45, 47, 50 en 54 wordt aangegeven dat door de inplaatsing van intensieve veehouderijen milieu overlast (hinder, geluid, stank) wordt veroorzaakt.

Antwoord.

Nieuwe bedrijven, ook intensieve veehouderijen moeten worden getoetst aan de algemene milieuregelgeving, de Wet milieubeheer, en aan specifieke wetgeving (geluid, geur, etc.) voor bepaalde activiteiten binnen veehouderijen. De milieuwetgeving bepaalt dat moet worden voldaan aan de 'best beschikbare technieken' en het zonodig stellen van aanvullende eisen, om de nadelige gevolgen voor het milieu, (waaronder hinder, geluid en stankoverlast) te beperken.

9. LOG-visie en Europese regelgeving.

Volgens "appellanten" 20, 29, 45, 47, 51 en 53 wordt geen rekening gehouden met IPPC en de Vogel- en Habitatrichtlijn. Inplaatsing van intensieve veehouderijen heeft een negatief effect op de natuur / flora / fauna / natuurgebieden / NB-wet vergunning nodig voor nieuwvestiging nabij de Borkeld / Het is onduidelijk hoe de LOG-visie zich verhoudt tot de Natura 2000 wetgeving - gebieden

Antwoord.

Europese regelgeving wordt vertaald in Nederlandse wet- en regelgeving. De implementatie vindt plaats in bijvoorbeeld de Natuurbeschermingswet, de Flora- en faunawet en de Wet milieubeheer. Daarnaast dient bij planologische procedures zoals wijziging van bestemmingsplannen en vrijstellingen ten volle te worden getoetst aan Europese normen via Nederlandse wetgeving. In een Plan Mer-procedure vindt de toets aan Europese normen plaats, tegelijk met de voorbereiding van de aanpassing van de bestemmingsplannen. Het Milieurapport als resultaat van de Plan Mer-procedure geeft voor definitieve besluitvorming over de aanpassing van de bestemmingsplannen inzicht in de huidige toestand van het milieu, de positieve en negatieve effecten van het plan en de mogelijke alternatieven.

10. Camping in stankzone varkenscluster.

Volgens "appellant" 50 valt een camping in de stankzone van het varkenscluster.

Antwoord.

Er ligt geen concreet verzoek voor een varkenscluster zodat geen uitspraak kan worden gedaan of de camping in de mogelijke stankzone van het varkenscluster zou vallen. Indien een concreet plan voor het varkenscluster wordt ingediend zal deze worden getoetst aan de regels uit de Wet geurhinder en veehouderij. De uitkomst daarvan stelt randvoorwaarden bij de planontwikkeling van het cluster.

III. Specifieke zienswijzen met betrekking tot het varkenscluster

1. Komst varkenscluster in Markelose Broek, algemeen.

Zie overweging onder I.1.

2. Varkenscluster als industrie.

De "appellanten" 4, 12, 21, 33, 45, 47, 49 en 50 stellen dat het varkenscluster thuis hoort op een industrieterrein. Verder wordt aangegeven dat de intensieve veehouderij en het varkenscluster een industrieel karakter hebben. Volgens appellanten is vergissing alleen mogelijk bij industriële groottes. Ervaringen van andere clusters op industriegebieden zouden volgens appellanten moeten worden afgewacht

Antwoord.

In de Nota "Kiezen voor Landbouw" heeft het Rijk de koers uitgezet voor de landbouw en de veehouderij in Nederland. De schaalvergroting in de landbouw, in de veehouderij wordt gekenmerkt door een aantal ontwikkelingen. De veehouderijen van de toekomst zijn bedrijven die doen aan duurzame energie productie, die mogelijk brijvoerders gebruiken en die samenwerkingsvormen zoeken. Die samenwerking kan mede vorm krijgen door het meer of minder clusteren van intensieve veehouderijen.

De clustering van bedrijven, de schaalvergroting vraagt om een daarop afgestemd beleid voor landschappelijke inpassing waarmee door middel van deze visie een aanzet is gegeven.

Volgens de Nota Ruimte, het provinciaal Streekplan en het Reconstructieplan is aangegeven waar de landbouw en veehouderij kansen krijgen.

Het toestaan van grootschalige veehouderij op industrieterreinen verdraagt zich niet met het vigerend beleid van Rijk en provincie.

3. 250 meter norm tussen bouwblokken en binnen het varkenscluster.

Appellanten 31 en 54 geven aan dat de 250 meter norm zich niet verhoudt tot het realiseren van een varkenscluster, waarbij die norm niet gehaald kan worden.

Antwoord.

De mogelijkheid die de visie biedt om éénmalig een cluster pilot te realiseren heeft als gevolg van de norm van 250 meter wordt afgeweken. De constatering is correct.

IV. Zienswijzen tegen de landschappelijke impact

1. Hoogbouw moet niet worden toegestaan

Volgens "appellanten" 9, 43 en 54 zou hoogbouw niet moeten worden toegestaan.

Antwoord.

In de ontwerp LOG-visie werd nog gesproken over het bouwen in lagen. In voorliggende definitieve LOG-visie is het bouwen in meer lagen komen te vervallen. De opname van de LOG-visie in de thematische herziening van het bestemmingsplan zal niet leiden tot aanpassing van de thans geldende bebouwings- en gebruiksvoorschriften.

Voor de esthetische beoordeling van bouwplannen geeft de welstandsnota de diverse criteria aan, waaraan voldaan dient te worden.

2. Varkenscluster, negatieve invloed op landschap, ruimtelijke kwaliteit, nieuwe landschappen

Vele "appellanten", de nummers 13, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 36, 37, 39, 43, 44, 45, 47, 54, 57 en 58 stellen dat inplaatsing van intensieve veehouderijen en het varkenscluster een negatieve invloed heeft op het landschap en op de ruimtelijke kwaliteit. Met het varkenscluster wordt een nieuw landschap gecreëerd. Gesproken wordt over kwetsbare landschappen, toch wordt daar nieuwvestiging voorgesteld.

Antwoord.

Zoals in de kopnotitie aangegeven kan het landschap de schaalvergroting en inplaatsing van nieuwe intensieve veehouderijen niet zonder meer aan. Met de LOG-visie wordt daarop ingespeeld door te eisen dat het landschapontwikkelingsplan onverkort geldt als toetsingskader. Daarnaast is het uitgangspunt dat indien nieuwvestiging van intensieve veehouderijen plaatsvindt er een balans moet zijn tussen "nieuw rood" en "nieuw groen" ten behoeve van balans in de ruimtelijke kwaliteit.

V. Overige zienswijzen

1. Omzetting van bestemmingen.

Appellante 5 heeft een zienswijze ingediend tegen het wijzigen van de agrarische bestemming in een burgerbestemming en tegen de mogelijkheid tot het wijzigen van een burgerbestemming in een agrarische bestemming

Antwoord.

In de thans van toepassing zijnde bestemmingsplannen zijn reeds mogelijkheden opgenomen tot functieverandering van objecten. Uitgangspunt daarbij is dat andere functies in de directe nabijheid van de te wijzigen locatie niet mogen worden beperkt in de mogelijkheden die het bestemmingsplan reeds biedt.

Met de visie wordt niet getornd aan voornoemde systematiek, wel wordt voor bepaalde delen van het grondgebied een nuancering voorgestaan via een thematische herziening van de bestemmingsplannen voor het buitengebied. De wijziging van een bepaald perceel is geen automatische maar kan slechts op verzoek van de eigenaar, bewoner, initiatiefnemer onder de voorwaarde dat wordt voldaan aan: én milieuwet- en regelgeving én wet- en regelgeving op gebied van ruimtelijke ordening. Daarnaast mag er geen sprake zijn van strijdigheid met algemeen geldende rechtsregels.

2. Rood voor rood mogelijkheden.

Appellant 5 vraagt naar de mogelijkheden van toepassing van de rood-voor-rood regeling.

Antwoord.

De provinciale en gemeentelijke regeling Rood voor Rood gaat uit van het principe dat in landbouwontwikkelingsgebieden de Rood voor Rood-regeling kan worden ingezet om landschapsontsierende bebouwing te slopen. Het principe van terugbouw op de slooplocatie in LOG's geldt alleen tenzij de compensatie woning de ontwikkeling van de landbouw niet zal kunnen beperken. Per geval wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn en of maatwerk mogelijk is om de ruimtelijke kwaliteit te versterken.

3. Verkeerstoename, verkeersveiligheid, mobiliteitsplan.

Veel appellanten zijn van mening dat de verkeersdruk toeneemt en dat de verkeersveiligheid in gevaar komt door de inplaatsing van intensieve veehouderijen. Verwijzing naar het mobiliteitsplan is onvoldoende. Deze zienswijzen zijn ingediend door "appellanten" 6, 8, 10, 12, 13, 15, 16, 18, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 31, 33, 41, 44, 45, 47, 50, 51 en 54.

Antwoord.

Als gevolg van de uitvoering van het Reconstructieplan zal met name in de landbouwontwikkelingsgebieden en de bijbehorende ontsluitingen de verkeersdruk kunnen toenemen door nieuwvestiging van intensieve veehouderijen. Ook de uitbreiding van bestaande bedrijven kan leiden tot een toename van verkeersbewegingen zowel qua omvang als qua intensiteit in de LOG's. Die ontwikkelingen kunnen ook invloed hebben op de verkeersveiligheid. In andere gebieden, de extensiveringsgebieden, zullen de agrarische verkeersbewegingen afnemen omdat de landbouwbedrijven in die gebieden, en in het bijzonder de intensieve veehouderijen daar zullen verdwijnen. De LOG-visie wordt via het mobiliteitsplan geconcretiseerd naar concrete verkeersmaatregelen.

4. Nieuwvestiging intensieve veehouderijen LOG Slaghekkeweg.

Appellante 7 is tegen nieuwvestiging van intensieve veehouderijen aan de Slaghekkeweg.

Antwoord.

In het LOG Slaghekkeweg wordt geen nieuwvestiging van intensieve bedrijven toegestaan.

5. Burgergebruik tweede bedrijfswoning

Twee "appellanten", de nummers 1 en 34 geven aan dat de tweede bedrijfswoning of een deel van de bedrijfswoning in gebruik is door een derde waardoor het boerenbedrijf op slot zit.

Antwoord.

Het geconstateerde knelpunt is een terechte signalering en wordt veroorzaakt door de bestaande milieuwetgeving en het 'oneigenlijk' gebruik van een tweede bedrijfswoning. Bij het afgeven van de milieuvergunning wordt getoetst op de feitelijke situatie. Deze "problematiek" is niet specifiek van toepassing op situaties in de LOG's maar doet zich ook voor in andere reconstructiegebieden. Het Reconstructieplan Salland-Twente stelt dat de

LOG's primair zijn bedoeld voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderij door deze geschikt te maken voor de komst van de intensieve veehouderij. Daarbij zouden "belemmeringen" ook opgelost kunnen worden. De beschreven problematiek van de "vervreemde" bedrijfswoning is in beginsel een privaatrechtelijke kwestie tussen de veehouder en de gebruiker/eigenaar van de vervreemde (bedrijfs)woning.

6. Eerdere zienswijzen ontwerp LOG-visie bij verkeerde LOG.

Appellant 2 stelt dat in de memorie van antwoord en toelichting een eerder ingediende zienswijze bij het verkeerde landbouwontwikkelingsgebied is geplaatst.

Antwoord.

De zienswijzen is correct. Per abuis heeft een foutieve verwijzing plaatsgevonden.

7. Maatschappelijk draagvlak, vestiging in Noord Nederland en buiten landsgrens.

Door de appellanten 14, 19, 39, 41, 46, 51, 57 en 58 wordt aangegeven dat er geen maatschappelijk draagvlak is voor de inplaatsing van nieuwe intensieve veehouderijen. Appellanten zijn tegen nieuwvestiging van intensieve veehouderijen in Hof van Twente. Appellanten zijn voorstander van nieuwvestiging in Noord-Nederland of het buitenland.

Antwoord.

Door de overheid worden via de Reconstructiewet voor bepaalde delen van het land onderscheid gemaakt in de gewenste ontwikkeling van activiteiten. Voor de LOG's worden mogelijkheden geschapen ten behoeve van nieuwvestiging van intensieve veehouderijen. De mogelijkheid van inplaatsing is met voldoende waarborg omkleed. Enerzijds omdat wet- en regelgeving via een democratische proces tot stand is gekomen. Anderzijds is er de mogelijkheid om beleid en wet- en regelgeving ter discussie te stellen in concrete procedures zoals het behandelen van een verzoek om nieuwvestiging van een intensieve veehouderij in een LOG. De vestiging van intensieve veehouderijen in Noord Nederland of over de grens is in eerste aanleg een zaak van de agrarisch ondernemer en niet van de lokale overheid.

8. Onvolledigheid van kaartmateriaal.

De appellanten 17, 40, 43, 50 en 55 stellen dat de gepresenteerde kaarten een onjuist beeld geven wat betreft de aanwezige burgerbebouwing of bedrijfsbebouwing. Volgens appellanten moet het bestemmingsplan en het feitelijk gebruik leidend zijn.

Antwoord.

In de kopnotitie van 2 februari 2007 was een aantal kaarten opgenomen. Het betrof onder andere kaartmateriaal met milieucirkels. Met de memorie van antwoord en toelichting van 13 maart 2007 is besloten om uit te gaan van de vigerende kaarten behorende bij de bestemmingsplannen buitengebied. In de visie zijn de kaarten overgebleven met daarop de zoeklocaties voor nieuwvestiging van intensieve veehouderijen. Met de thematische herziening van de bestemmingsplannen buitengebied worden de uitgangspunten van het Reconstructieplan Salland-Twente vastgelegd in de bestemmingsplannen. Het feitelijk legale gebruik blijft onveranderd tenzij een verzoek wordt gedaan tot wijziging. In het kader van behandeling van aanvragen om milieuvergunning is het feitelijk gebruik van het perceel en opstallen, bepalend.

9. Uitbreiding aantal varkens en varkensrechten.

Volgens appellant komen er meer varkens bij en leidt dit tot toename van het aantal varkensrechten.

Antwoord.

De omvang van de varkenstapel lijkt zich te stabiliseren en is op basis van de huidige indeling van het Nederlands grondgebied op basis van Mestwetgeving per gebied, gemaximaliseerd via het systeem van "varkensrechten". Het aantal bedrijven neemt de komende jaren sterk af wat betekent dat bij gelijkblijvende aantallen dieren, er schaalvergroting optreedt.

Binnen de concentratiegebieden is enkel uitbreiding van intensieve veehouderijen mogelijk indien: a) ze beschikken over een adequate milieuvergunning; b) het bestemmingsplan het ruimtelijk toelaat, en c) de bedrijven daarvoor varkensrechten aankopen van andere veehouderijen.

Met de LOG-visie wordt vastgelegd hoe ontwikkelingen in de intensieve veehouderij ruimtelijk mogelijk worden gemaakt waarbij gestreefd wordt naar verplaatsing van varkensrechten vanuit de extensiverings- en verwevingsgebieden naar de LOG's.

10. Hergebruik bestaande en vrijkomende kavels, stoppers, vervangende huisvesting.

De appellanten 18, 20, 26, 28, 30, 36, 37, 38, 46 en 54 stellen dat hergebruik van bestaande kavels gestimuleerd moet worden. Nieuwvestiging van intensieve veehouderijen moet beperkt worden omdat er genoeg stoppers zijn. Nieuwvestiging is niet noodzakelijk gezien de ontwikkelingen in de intensieve veehouderij. Vertrekkende stoppers moeten de mogelijkheid krijgen om elders een huis te betrekken, te bouwen.

Antwoord.

Zoals in de LOG-visie is aangegeven gaat de voorkeur uit naar vestiging van nieuwe bedrijven op bestaande locaties, dus op hergebruik en niet naar nieuwe bouwblokken. Eén van de belangrijkste voorwaarden daarvoor is de bereidheid van stoppers om zich elders, dus buiten de LOG's, te vestigen. De gebiedsmanager wordt gezien als een vertrouwenspersoon om vraag en aandacht bij elkaar te brengen. Met de provincie wordt gesproken over en gekeken naar de mogelijkheden om hergebruik van vrijkomende kavels interessanter te maken voor de nieuwvestigers ten opzichte van nieuwvestiging op een veldkavel.

11. VIV-regeling.

Volgens 'appellant' 20 is de verplaatsingregeling intensieve veehouderij (VIV) een onjuiste subsidieregeling.

Antwoord.

De VIV-regeling is een provinciale regeling ter uitvoering van het Reconstructieplan Salland-Twente en de regeling voldoet aan de Europese staatssteuntoets.

12. Willekeur ten opzichte van burgers, voorkeursbehandeling veehouderij, noaberschap.

De 'appellanten' 20, 43 en 49 geven aan dat met het Rcp 1^e en 2^e rangs burgers worden gecreëerd. Verder is er onvoldoende aandacht voor de burgerbevolking en krijgt de intensieve veehouderij een voorkeursbehandeling ten koste van de burgerbevolking. Er is geen aandacht voor de sociale gevolgen in de verhouding tussen boeren en burgers

Antwoord.

Het Rcp kent het fenomeen van zonerings waarbij per gebied aan bepaalde functies al dan geen prioriteit wordt toegekend. De aanwezigheid van zowel agrariërs als burgers in elk gebied is een feit. De maatschappelijke afweging om te prioriteren middels zonerings en de prioritering te faciliteren met bijbehorend instrumentarium (wet- en regelgeving en stimuleringsregelingen) heeft plaatsgevonden door de wetgever.

Bestaande functies behouden een bepaalde mate van bescherming, de hoogte van de bescherming wordt bepaald door de van toepassing zijnde regelgeving.

13. Groeiruimte Slaghekkeweg en planvorming Braak-West.

Appellant 20 stelt de vraag hoe de toegezegde groeiruimte aan de Slaghekkeweg zich verhoudt tot de nieuwbouwplannen in de Braak-West

Antwoord.

Van toegezegde groeiruimte is geen sprake. Wel kunnen bestaande bedrijven aan de Slaghekkeweg groeien binnen de mogelijkheden die de milieuregelgeving en de planologie (bestemmingsplan) toestaat.

De Slaghekkenweg is deels gelegen in een LOG, deels in een verwevingsgebied en deels in een extensiveringsgebied. Op termijn zal het deel van de Slaghekkenweg, dat is gelegen in het extensiveringsgebied, qua hoeveelheid intensieve veehouderij worden ontlast. Indien een veehouderij een aanvraag indient om een milieuvergunning wordt deze getoetst aan de nieuwbouwplannen in de Braak-West die op basis van dat bestemmingsplan mogelijk zijn.

14. Begrenzing en vergroting zoekgebieden.

Appellant 20 stelt dat zoekgebieden voor inplaatsing niet begrensd zijn en worden vergroot als ook omliggende burgerwoningen omgevormd worden tot intensieve veehouderijen.

Antwoord.

De zoekgebieden zullen bij de thematische herziening van het bestemmingsplan exact worden aangegeven op een plankaart. Vergroting van zoekgebieden als gevolg van omvorming van burgerwoningen naar intensieve veehouderij vindt niet plaats. Wel bestaat voor de burgerwoningen in de landbouwontwikkelingsgebieden de (vrijwillige) mogelijkheid om hun burgerwoningbestemming om te zetten naar een agrarische bestemming ten behoeve van een nieuw intensief bedrijf. Deze omzetting staat los van de zoekgebieden voor inplaatsing. Toetsing op de milieukundige en planologische mogelijkheden vindt plaats op het moment van het wijzigingsverzoek.

Burgerwoningen in de verwevingsgebieden kunnen niet worden omgezet naar een intensieve veehouderij omdat het Reconstructieplan dat niet toestaat.

14. Inplaatsing en uitbreiding intensieve veehouderij, negatief effect voor recreatie.

De appellanten 13, 22, 23, 26, 27, 30, 36, 44, 45 en 51 stellen dat de intensivering van de landbouw en de inplaatsing van nieuwe intensieve veehouderijen een negatief effect heeft op de toerisme en recreatie in Hof van Twente. Appellant nummer 51 wil graag een minicamping realiseren.

Antwoord.

Intensivering en inplaatsing van nieuwe intensieve bedrijven vindt met name plaats in de landbouwontwikkelingsgebieden. In deze gebieden staan de belangen van de landbouw voorop. Bij ontwikkelingen in de andere gebieden, c.q. de extensiverings- en verwevingsgebieden, worden ook de belangen voor recreatie en toerisme afgewogen. Ook wordt thans een nota Recreatie en Toerisme voorbereid waar de belangen van en voor de recreant en recreatie-exploitant worden afgewogen.

Het al dan niet honoreren van een verzoek om een minicamping zal worden afgewogen aan de hand van de nota Recreatie en Toerisme en de vigerende milieu en RO-wetgeving, hier geldt wederom het 'nee, tenzij' principe.

15. Belemmering bestaande agrarische bedrijven door nieuwe bedrijven.

Appellanten 24, 41, 45 en 56 stellen dat bestaande agrarische bedrijven worden belemmerd door het inplaatsen van nieuwe bedrijven.

Antwoord.

Uitgangspunt van de visie is dat de bestaande agrarische bedrijven niet zullen worden belemmerd als gevolg van de inplaatsing van nieuwe agrarische bedrijven. Dit is reeds geldend recht op basis van de vigerende bestemmingsplannen en zal niet anders worden door de thematische herziening van de bestemmingsplannen. Verzoeken om nieuwvestiging worden getoetst aan de van toepassing zijnde milieuregels en daarbij wordt ook gekeken naar concrete plannen van aanliggende bedrijven.

16. Grondpositie grondgebonden landbouw.

Volgens appellanten 25, 27, 30, 37, 45, 54, 58 en 59 komt de grondpositie van de grondgebonden melkveehouderij in gevaar. Nieuwvestiging van intensieve veehouderijen heeft een grondprijns opdrijvend effect en leidt tot verstoring van pachtmogelijkheden en hogere kosten voor de melkveehouderij.

Antwoord.

De mogelijkheid van inplaatsing van intensieve veehouderijen, zou tot gevolg kunnen hebben dat de grondpositie van de melkveebedrijven enigszins wordt beperkt. Vraag en aanbod van pachtgrond en verkoop van grond is in eerste aanleg een zaak van de vrije markt.

Regels omtrent pacht worden versoepeld via aanpassing van de Pachtwet die vermoedelijk dit najaar in werking treedt. De overheid voert geen actief grondbeleid in de zin van verwerving van gronden. Wel wordt tezamen met de provincie gekeken naar mogelijkheden om vestiging op vrije veldkavels achter te stellen op hergebruik van bestaande kavels.

17. Rechtsongelijkheid initiatief varkenscluster.

Appellant 26 geeft aan dat er sprake is van rechtsongelijkheid in de behandeling van het varkenscluster initiatief.

Antwoord.

Er is geen sprake van rechtsongelijkheid omdat de gemeente tot op heden alleen principe medewerking toegezegd. Er is geen sprake geweest van een moment van formele besluitvorming op een verzoek om aanvraag om een milieuvergunning of wijziging van het bestemmingsplan. Het is aan de gemeentelijke overheid om uiteindelijk te besluiten op verzoeken om milieuvergunningen, wijziging van bestemmingsplan enz. Bij besluitvorming op een concreet verzoek voor een varkenscluster vindt toetsing plaats aan de geldende wet- en regelgeving en de LOG-visie.

18. Innovatief karakter varkenscluster.

De appellanten 26 en 54 stellen dat het varkenscluster niet innovatief is.

Antwoord.

Het beslisdocument Clustering van intensieve veehouderijen ziet de intensieve samenwerking van varkenshouderijen als een innovatie. Dit in de zin van gezamenlijke inkoop van voeders en afzet van producten en de verwerking van mest van zowel het cluster zelf als van andere buiten het cluster liggende bedrijven.

19. Reconstructieplan niet richtinggevend voor varkenscluster.

Appellant 26 stelt dat het reconstructieplan niet richtinggevend is ten aanzien van clustering.

Antwoord.

In het Reconstructieplan is de mogelijkheid genoemd dat bedrijven kunnen overgaan tot het intensief samenwerking in de vorm van een cluster. Het beslisdocument clustering van intensieve veehouderijen onderstreept de mogelijkheid van clustering van intensieve varkenshouderijen.

20. Openbaarheid stukken varkenscluster.

Appellant 26 verzoekt om openbaarmaking van alle stukken met betrekking tot het varkenscluster.

Antwoord.

Openbaarheid van stukken wordt geregeld via de Wet openbaarheid van bestuur (WOB). Stukken voorzover in bezit van de gemeente en waarvoor geen geheimhouding geldt op basis van de WOB kunnen op verzoek worden ingezien.

21. Planschade.

De volgende appellanten 27, 29, 32, 33, 36, 40, 43, 49 en 50 verzoeken om planschade of schadevergoedingen door waardevermindering van woningen of compensatie door schade aan het landschap.

Antwoord.

De visie heeft geen rechtsgevolgen zodat op dit moment geen sprake is van planschade.

Of er sprake is van planschade komt pas aan bod op het moment van wijziging van het thans vigerende planologisch regiem.

Het huidige planschade regiem (artikel 40 Wro) is dan van toepassing. Ook in de Reconstructiewet is een planschaderegeling opgenomen.

22. Geen onafhankelijk onderzoek gevolgen varkenscluster.

Appellant 27 stelt dat geen sprake is van een onafhankelijk nader onderzoek naar de inrichting van de varkenscluster.

Antwoord.

De exacte vorm van het varkenscluster is nog onderwerp van studie waarvoor afzonderlijke procesafspraken worden gemaakt in de vorm van een plan van aanpak. Aan de initiatiefnemer, de Stichting Gezinsbedrijf Plus, is mede op verzoek van de gemeenteraad gevraagd om te komen met nadere informatie, welke door het LEI (landbouw economisch instituut) en de Wur (landbouwuniversiteit Wageningen) zal worden aangeleverd.

23. Afstandscriteria van 250 meter.

De appellanten 28, 36, 50, 54 en 55 laten zich uit over het afstandscriterium van 250 meter. De afstand is onvoldoende onderbouwd en moet groter zijn.

Antwoord.

De bestaande regelgeving op het gebied van geur (Wet geurhinder en veehouderij) maakt dat in sommige situaties veel kortere afstanden tussen de grenzen van de bouwpercelen mogelijk zijn. In theorie zou dit zeer veel inplaatsingen van intensieve veehouderijen mogelijk maken.

Om tegemoet te komen aan de draagkracht van het landschap en de wens om bestaande veehouderijen de mogelijkheid te geven om te kunnen groeien, is gekozen voor de afstand van 250 meter.

24. Afstandscriteria van 250 meter

De appellanten 40 en 49 geven aan dat de afstand van 250 meter tussen nieuwvestiging en bestaande bebouwing kleiner dient te zijn, bij voorkeur 150 meter

Antwoord.

Zie het antwoord bij zienswijze 23.

25. Aandacht voor landschappelijke aankleding en handhaving.

Appellanten 28, 40 en 49 vragen of er aandacht is voor landschappelijke aankleding en de handhaving daarvan.

Antwoord.

Bij nieuwvestiging of uitbreiding van bestaande bouwpercelen waarbij een ruimtelijke procedure wordt gevolgd, wordt door de gemeente geëist dat een beplantingsplan wordt overlegd en uitgevoerd. Verplichting van de uitvoering van het plan wordt vastgelegd in een privaatrechtelijke overeenkomst. Toetsing van het landschapsplan vindt plaats op basis van het Landschapsontwikkelingsplan en de genoemde landschappelijke uitgangspunten in de 'Kopnotitie' opgesteld door het bureau Royal Haskoning.

26. Speculatie zoekgebieden, prioritering.

Appellanten 29, 32, 44, 45, 51 en 53 stellen dat speculatie van de nieuwvestigingslocaties niet wordt uitgesloten. Verder moeten Overijsselse ondernemers voorrang krijgen bij inplaatsing ten behoeve van de reductie van ammoniak bij natuurgebieden.

Antwoord.

In de LOG-visie is een voorkeursvolgorde genoemd. Nieuwvestiging dient te voldoen aan de genoemde categorieën, namelijk komend uit extensiveringsgebieden, ontmenging waarbij structuurverbetering optreedt, knelpuntsituaties in verwevingsgebieden of bedrijven die op een andere manier bijdragen aan de doelstellingen van de reconstructie.

Speculatie van en met gronden wordt getracht te voorkomen door in overleg met de provincie te streven naar nivellering van prijsverschillen tussen veldkavels en bestaande kavels. Daarnaast wordt bij nieuwvestigingsverzoeken een bedrijfsplan gevraagd ter onderbouwing van het initiatief. Met voornoemde handelswijze wordt geacht ook speculatie tegen te gaan.

27. Nevenactiviteiten.

Een aantal appellanten namelijk de nummers 32, 42, 45 en 59 geven aan dat er te weinig aandacht is voor het toestaan van nevenactiviteiten. Het nee-tenzij principe is onvoldoende uitgewerkt.

Antwoord.

In de LOG-visie is duidelijk aangegeven dat de LOG's primair bedoeld zijn voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderij en de aanwezige grondgebonden veehouderij.

In de LOG's geldt het nee-tenzij principe voor toelaatbaarheid van nevenactiviteiten. De initiatiefnemer dient aan te tonen dat nevenactiviteiten niet leiden tot beperking van de visie voor de LOG's. Een uitputtende negatieve of positieve lijst voor nevenactiviteiten kan niet worden gegeven; elk initiatief dient per geval te worden getoetst.

28. VIV-regeling ook voor emigranten.

Appellant 32 vraagt de verplaatsingsregeling intensieve veehouderij uit te breiden voor ondernemers die willen emigreren.

Antwoord.

De VIV-regeling is specifiek opgesteld ten behoeve van de realisering van de doelstellingen van het Reconstructieplan, in het bijzonder de verplaatsing van intensieve veehouderijen naar de LOG's. De VIV-regeling is een provinciale regeling; de gemeente heeft op de uitvoering van de regeling geen invloed.

29. Onderbouwing inplaatslocaties en gefaseerde inplaatsing.

De appellanten 32, 53, 54 en 55 stellen dat het aantal inplaatsingslocaties onvoldoende is onderbouwd. Er zouden maximaal 4 nieuwvestigingen mogen plaatsvinden over een periode van 4 jaar. Het toelaten van maximaal 2 nieuwvestigingen per jaar is niet realistisch.

Antwoord.

De zoeklocaties zijn globaal bepaald, op grond van de draagkracht en korrelgrootte van het landschap en aan de hand van afstandcirkels met betrekking tot ammoniakdepositie op natuurgebieden. In de LOG-visie is een limiet gesteld aan het maximale aantal inplaatsers. Fasering van binnenkomst van aanvragen is een onderwerp waarop van overheidswege niet kan worden gestuurd.

30. Behoud zandpaden nabij Zomerweg te Zeldam.

Appellant 32 vraagt om het behoud van de zandpaden die loodrecht op de Zomerweg in Zeldam zijn gelegen.

Antwoord.

In de beschrijving van de landschappelijke randvoorwaarden in de 'Kopnotitie' opgesteld door het bureau Royal Haskoning is het behoud van de zandpaden als uitgangspunt genoemd. De LOG-visie brengt daarin geen verandering aan.

31. Onmogelijkheid groter bouwblok

Appellant 35 geeft aan dat een groter bouwblok is gewenst ergens in Zeldam, maar het bedrijf kan geen kant op.

Antwoord.

Uitgangspunt in de LOG-visie is dat alle bedrijven gelegen in een LOG, in beginsel een bouwblok krijgen van 2 ha. Knelpuntsituaties worden van geval tot geval beoordeeld.

32. Rol DLG/BBL en varkenscluster, belangenverstrengeling, overheidssteun.

Appellanten 26 en 54 stellen dat sprake is van financiële overheidssteuning voor de clustervorming. De rol van de DLG – BBL wordt ter discussie gesteld; er is sprake van belangenverstrengeling.

Antwoord.

De BBL en DLG zijn marktpartijen die voor de overheid gronden verwerven ten behoeve van realisatie van beleidsdoelen. Het betreft doelen als realisering van natuur maar ook ten behoeve van versterking van de landbouw, ter versterking van de veehouderij. Verwerving van gronden voor een varkenscluster zijn totstandgekomen via marktwerking. De gemeente heeft geen financiële toezeggingen gedaan aan de initiatiefnemer van het cluster. Voor de rest herkent de gemeente zich niet in het geschetste beeld.

33. Varkensvrijezone Wiene.

Appellant 36 stelt dat in Wiene nu een varkensvrije zone ligt van 1,5 – 2 km. Dit wordt als ideale situatie beschouwd.

Antwoord.

De aanwezigheid van een varkensvrije zone in Wiene is niet betrokken bij de zonering van het reconstructiegebied op basis van het Reconstructieplan Salland-Twente. Eerst is gekeken naar aanwezigheid van grote natuurgebieden, vervolgens zijn de verwevingsgebieden globaal aangewezen en uiteindelijk de LOG's. Bij de uitvoering van de LOG-visie geldt als uitgangspunt dat bestaande bedrijven niet mogen worden beperkt in het ontwikkelingsmogelijkheden. Dit betekent dat bij nieuwvestiging van intensieve veehouderijen een volwaardige toets gaat plaatsvinden op consequenties van de nieuwvestiging op omliggende bedrijven.

34. Nut van inplaatsers die ontmengen.

Appellant 43 is het nut van inplaatsers die ontmengen niet duidelijk.

Antwoord.

In de visie is gesteld dat nieuwvestiging wordt gezien als mogelijkheid om te komen tot een aantoonbare structuurverbetering op de locatie waar wordt ontmengd of ten behoeve van het oplossen van een knelpuntsituatie.

35. Burgers ook fictieve milieuruimte.

Appellant 43 stelt dat alle burgers een fictieve 'milieuruimte' moeten krijgen.

Antwoord.

Uitgangspunt in de LOG-visie is het, op verzoek, kunnen opwaarderen van niet-agrarische kavels in een agrarische kavel via een wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan. Uitgangspunt is nu een zonering via het aanhouden van afstanden tussen bouwblokken om te sturen op ruimtelijke kwaliteit. Op basis van milieuwet- en regelgeving lijkt veel ruimte aanwezig voor nieuwvestiging van intensieve veehouderijen in de LOG's. Met de LOG-visie is gekozen voor het beperkt toestaan van nieuwe intensieve veehouderijen in de zoekgebieden in de LOG's.

36. Toepassen V-Stack gebied en –vergunning.

Appellant 43 stelt dat milieubescherming dient plaats te vinden volgens het model V-Stacks gebied en vergunning.

Antwoord.

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij in werking getreden. Aanvragen om milieuvergunning ingediend na 1 januari 2007 moeten worden getoetst aan de Wet geurhinder en veehouderij. De Wet geurhinder en veehouderij eist dat bij beoordeling van aanvragen om milieuvergunning het V-Stackgebied en V-Stackvergunning wordt toegepast.

Aanvragen om milieuvergunningen ingediend voor 1 januari 2007 moeten volgens het oude recht, de Wet stankemissie veehouderijen in LOG's, verwevingsgebieden en extensiveringsgebieden met het primaat natuur, worden afgehandeld.

37. Meting grootte bouwblok.

Appellant nummer 43 stelt dat volgens de gehanteerde methode in de memorie van antwoord straks bouwpercelen kunnen ontstaan van 3,75 ha.

Antwoord.

Het betreft een vergroting aan 2 zijden, tot een maximum van 3 ha. Het maximum van 3 ha is aanvullend benoemd in de visie.

38. Bouwblok grootte LOG Slaghekkenweg.

Appellant 43 stelt dat in de conceptvisie sprake was van maximale bouwblok groottes van 1,5 ha in de LOG Slaghekkenweg.

Antwoord.

In de concept LOG-visie was via een wijzigings-/vrijstellingsbevoegdheid voorgesteld om bouwblokken tot 3 ha mogelijk te maken.

Op grond van opmerkingen in de opiniërende raad van 15 februari 2007 is omwille van eenduidigheid gekozen om voor alle LOG's nu éénzelfde maatvoering en methodiek te hanteren.

39. Geen fictieve milieuruimte bij 250 meter nodig, ongelijkheid omgevormde burgerlocatie

Appellant 43 stelt dat het toekennen van fictieve 'milieuruimte' overbodig is bij het hanteren van de 250 meter norm. Daarnaast is er sprake van ongelijkheid doordat bij omgevormde burgerbestemmingen geen 250 meter norm geldt.

Antwoord.

Met de norm van 250 meter is sprake van een situatie waarbij in het merendeel van de gevallen aan milieunormen op het gebied van geur en geluid voldaan kan worden, ook als nog fictieve bestemmingsplanruimte aan eventueel om te vormen burgerwoningen wordt toegekend. Vorenstaande betekent dat de afstand van het nieuwe agrarische bouwperceel ten opzichte van de huidige woning nog groter zal zijn dan 250 meter. Daarmee wordt een nog grotere bescherming gerealiseerd.

40. Arbeidsomstandigheden werknemers.

Appellant nummer 45 stelt dat er angst is voor de arbeidsomstandigheden voor werknemers in de intensieve veehouderij.

Antwoord.

Arbeidsomstandigheden binnen bedrijven zijn geregeld via de geldende Arbeidsomstandighedenwet.

41. Insluiting Markelo.

Appellant nummer 46 heeft angst voor de insluiting van Markelo door verschillende ruimtelijke projecten (Landgoed Hof van Twente, varkenscluster, de Domelaar).

Antwoord.

Genoemde plannen liggen op een grote afstand van de bebouwde kom van Markelo zodat van insluiting geen sprake is. Uitbreiding van de plannen tot aan de grens van de bebouwde kom is ook niet te verwachten.

42. Initiatief windenergie.

Appellant 48 vraagt om rekening te houden met een ingediend windenergieplan langs de Schipbeek en de daarbij vrij te houden zones.

Antwoord.

Er is een concept beleid windenergie waarover het College van burgemeester en wethouders binnenkort beslist. Hierin is aandacht voor de relatie met het zoekgebied intensieve veehouderij in het zuiden van de Markelosebroek zoals verwoord in de LOG-visie.

43. Inbedding ruimtelijke kwaliteit in bestemmingsplannen.

Volgens appelland 53 is er geen instrument benoemd om de ruimtelijke kwaliteit in te bedden in bestemmingsplannen.

Antwoord.

Met de LOG-visie worden kwaliteitscriteria geformuleerd aanvullend aan bestaand gemeentelijk beleid. Uitgangspunt is dat bij alle activiteiten het gemeentelijk landschapsontwikkelingsplan in acht wordt genomen. Bij concrete verzoeken gelden de algemene eisen van een goede ruimtelijke ordening. Dus toetsing aan diverse wet- en regelgeving via het Besluit ruimtelijke ordening en toetsing aan gemeentelijke beleidsnota's. De gemeente eist daarnaast dat bij ruimtelijke plannen een beplantingsplan wordt overlegd en wordt uitgevoerd.

44. Mestverwerking bij woonwijk.

Appelland 54 stelt dat mestverwerking dient plaats te vinden bij een woonwijk voor de relatie met energieopwekking.

Antwoord.

Bij een verzoek tot het oprichten, planologisch en milieuhygiënisch, gelden de van toepassing zijnde regels. De locatiekeuze is een zaak van de initiatiefnemer en wordt door de overheid getoetst op vergunbaarheid.

45. Geen visie op ontwikkeling en economisch belang veehouderijsector.

Appelland 55 stelt dat een brede visie op de ontwikkeling en het economisch belang van de veehouderij sector ontbreekt.

Antwoord.

De LOG-visie is primair gericht op de ontwikkeling van de intensieve veehouderij. Daartoe is gebruik gemaakt van beschikbare gegevens uit diverse studies. In de LOG-visie is een duidelijke koers uitgezet voor de intensieve veehouderij.

Verder is aangegeven dat met de LOG-visie wordt ingestoken op het behalen van synergie voordelen tussen intensieve veehouderijen en grondgebonden veehouderijen. De gemeente zet de gebiedsmanager in om vraag en aanbod te matchen en de vrijwillige kavelruil te stimuleren.

46. Gebruiksruimte in verwevingsgebied.

Appelland 55 stelt dat de aanwezige ruimte in het verwevingsgebied onvoldoende is betrokken in de LOG-visie.

Antwoord.

De visie is juist gemaakt voor de LOG's in Hof van Twente. Het beleid via het Reconstructieplan is gericht op verplaatsing van intensieve veehouderij naar geschikte locaties in de LOG's en op gunstige locaties in verwevingsgebieden. Met de mogelijkheid om sterlocaties aan te wijzen in verwevingsgebieden is wel ter dege rekening gehouden met ontwikkelingsruimte in verwevingsgebieden.

Hof van Twente heeft diverse gesprekken gevoerd met bedrijven in verwevingsgebieden en daarbij geconstateerd dat zowel het huidige bestemmingsplan en vigerende milieuregels ruimte laat voor groei, zonder dat direct sterlocaties nodig zijn.

Het is aan de bedrijven om te komen met initiatieven, hetzij in verwevingsgebieden, hetzij in de LOG's.

47. 3 ha bouwblok.

Appelland 55 stelt dat zonder procedures in een keer een bouwblok van 3 ha wordt vastgelegd in het bestemmingsplan.

Antwoord.

Uitgangspunt is het geven van groeimogelijkheden aan veehouderijen door de bestemmingsplannen, via de thematische herziening ervan, aan te passen. Dit in de zin van het standaard toekennen van een bouwblok van 2 ha. Indien een groter bouwblok wordt gevraagd moet dit worden onderbouwd met een goed bedrijfsplan over nut en noodzaak van een nog groter bouwblok, tot maximaal 3 ha.

48. Beperkte clustering kan.

Appellant 55 stelt dat beperkte clustering vanuit bedrijfsmatige overwegingen wordt voorgestaan.

Antwoord.

Via de LOG-visie is aangegeven dat de gemeente slechts één pilotproject voor clustering van intensieve veehouderijen wil toestaan in het LOG Markelose Broek.

Bijlage 3. Nota Zienswijzen ontwerp-gebiedsuitwerking LOG's Hof van Twente.

De Nota Zienswijzen maakt integraal deel uit van de LOG-visie. De "nota" kent de volgende opbouw. Gestart wordt met een inleiding. Vervolgens is bijlage 2 uit voorliggende LOG-visie opgenomen als deel 1 van de "nota". In deel 2 van de "nota" zijn de ingediende zienswijzen opgenomen.

Bijlage 4. Verklarende woordenlijst.

Rcw: Reconstructiewet concentratiegebieden.

Een wet die bepaalde delen van Nederland heeft ingedeeld in LOG's, extensiveringsgebieden en verwevingsgebieden en is bedoeld om het platteland te versterken door het opheffen van functies in elkaars directe nabijheid en die elkaars ontwikkelingsmogelijkheden beperken of verhinderen.

Rcp.

Een plan op basis van de Reconstructiewet.

LOG's: landbouwontwikkelingsgebieden.

Een deel van het grondgebied van een gemeente waar de ontwikkeling van de landbouw wordt gestimuleerd.

Extensiveringsgebied.

Een deel van het grondgebied van een gemeente waar functies als natuur en recreatie worden gestimuleerd, waar de intensieve veehouderij op termijn wordt gestopt en waar ontwikkeling van de melkrundveebedrijven wel mogelijk is.

Verwevingsgebied.

Een deel van het grondgebied van een gemeente waar meerdere functies mogelijkheden krijgen om te ontwikkelen voor zover ze elkaar niet belemmeren.

Sterlocaties.

Een locatie in een verwevingsgebied rond een agrarisch bedrijf waar sterke kansen liggen voor het bedrijf om naar de toekomst toe flink te kunnen groeien. Een soort mini LOG in het verwevingsgebied.

Intensieve veetak.

Het houden van varkens en of pluimvee binnen een bedrijf waar ook andere dieren, bijvoorbeeld melkkoeien worden gehouden. Kenmerk van de intensieve veetak is dat de dieren doorgaans in stallen worden gehouden.

Grondgebonden veetak.

Melkvee en vleesvee bij een agrarisch bedrijf. De dieren lopen in de zomer doorgaans in de weide en worden in de winter opgestald.

Structuurverbetering.

Het realiseren van een zo goed mogelijke verkaveling. Dit in de zin dat percelen landbouwgrond zo dicht mogelijk bij en rond het agrarisch bedrijf (komen) te liggen. Daarbij wordt tegelijk geprobeerd om een zo groot mogelijke huiskavel te realiseren, bijvoorbeeld via kavelruil.

Schaalvergroting.

De trend in de agrarische sector dat er steeds minder bedrijven overblijven en waarbij die bedrijven aanzienlijk groeien in omvang (meer grond en of dieren).

SMB.

De Europese richtlijn inzake de Strategische Milieu Beoordeling.

Een richtlijn die het doel heeft om milieu vroegtijdig een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over plannen en programma's. Bijvoorbeeld de besluitvorming over een nieuw bestemmingsplan.

Mer.

Een Europese richtlijn die gelijkenis vertoont met de SMB-richtlijn maar die ziet op concrete projecten waarbij de locatie van dat project al bekend is. Bij de SMB is de exacte locatie van een bepaald project nog niet bekend.

Besluit Mer.

Een algemene maatregel van bestuur gebaseerd op de Wet milieubeheer waarin onder andere overzichten zijn opgenomen met activiteiten van een bepaalde omvang. Bij benadering van die omvang of overschrijding van die omvang moet worden beoordeeld of voor die activiteiten ook extra maatregelen moeten worden getroffen om het milieu te beschermen.

Het Besluit Mer is recent aangepast waarbij naast de Europese richtlijn Mer ook de SMB-richtlijn is vertaald in Nederlandse wetgeving.

MER.

Een milieurapport dat het resultaat is van een gevolgde Mer-procedure voor een concreet geval, bijvoorbeeld het beslissen op een aanvraag om een milieuvergunning.

Plan MER of Milieurapport.

Het rapport dat het resultaat is van een gevolgde SMB-procedure, bijvoorbeeld het resultaat van de vertaling van deze LOG-visie ten behoeve van vastlegging in de aanpassing van de bestemmingsplannen voor het buitengebied.

MKZ.

De ziekte Mond- en Klauw Zeer, een besmettelijke ziekte bij rundvee.

Varkenspest.

Een besmettelijke ziekte onder varkens.

Sectorale milieuwetten.

Wetten die in de jaren 70 en 80 van de vorige eeuw werden vastgesteld om bepaalde verontreinigingen op het gebied van milieu aan te kunnen pakken. Het betrof specifiek wetgeving voor één bepaald type verontreiniging.

Kaderwetgeving.

Het doel en het streven van de wetgever (Rijksoverheid) om de vele sectorale wetten te vervangen door deze als hoofdstuk op te nemen in een paar wetten die kaders stellen voor diverse activiteiten. Voorbeelden zijn de Wet milieubeheer en de in voorbereiding zijnde Waterwet.

VR.

Vogelrichtlijn. Een Europese richtlijn die het doel heeft om bijzondere dieren en planten te beschermen, het gaat hier om het beschermen van soorten. De VR is in de Nederlandse wetgeving vertaald via de Flora- en faunawet.

HR.

Habitatrichtlijn. Een Europese richtlijn die het doel heeft om de gebieden waar bijzondere planten en dieren leven te beschermen, het gaat hier om het beschermen van leefgebieden. De HR is in Nederlandse wetgeving vertaald via de Natuurbeschermingswet.

IPPC.

Integrated, Pollution, Prevention Control. Een Europese richtlijn die van toepassing is op grote bedrijven (installaties) en die eist dat die grote bedrijven alleen dan in werking mogen zijn als zeker is dat die bedrijven voldoen aan de strengste normen ter bescherming van het milieu. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met de omgeving rond het bedrijf.

GLB.

Gemeenschappelijk Landbouw Beleid. Het landbouwbeleid van de Europese Unie dat is neergelegd in vele richtlijnen en verordeningen. De lidstaten van de Europese Unie moeten die verordeningen en richtlijnen omzetten in Nederlandse wet- en regelgeving.

Ontmenging.

Het stoppen van een intensieve veetak binnen een bedrijf waar ook andere dieren worden gehouden, bijvoorbeeld melkvee. De intensieve veetak wordt beëindigd om in de andere veetak te kunnen groeien. In sommige gevallen vindt bedrijfsontwikkeling plaats in bijvoorbeeld alleen het melkvee. Bij ontmenging kan ook sprake zijn van én het groeien in melkvee op de locatie waar de intensieve tak is beëindigd én het nieuwvestigen van een intensieve veetak op een andere locatie buiten het huisperceel.

Rood voor Rood.

Een regeling op basis van het Reconstructieplan Sallans-Twente met als doel het stimuleren van de sloop van landschap ontsierende bebouwing en het onder bepaalde voorwaarden toekennen van een mogelijkheid om een compensatie woning te mogen bouwen.

VAB.

De regeling Vrijkomende Agrarische Bedrijfsbouw als uitvoering van het Reconstructieplan Salland-Twente. Het doel is het hergebruik van leeggekomen of binnenkort vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing.

VIV.

Een financiële stimuleringsregeling van de provincie Overijssel op basis van het Reconstructieplan Salland-Twente.

Met de VIV-regeling wordt beoogd om intensieve veehouderijen in extensiveringsgebieden te verplaatsen naar de LOG's.

DLG.

Dienst Landelijk Gebied. Een onderdeel van het Ministerie van LNV. De DLG is actief in de zin van het verwerven van gronden ten behoeve van het realiseren van doelstellingen van het Rijk, bijvoorbeeld op het gebied van realisatie van natuur.

BBL.

Bureau Beheer Landbouwgronden. Een onderdeel van het Ministerie van BBL die net als de DLG actief is op het gebied van grondbeleid.

V-Stackgebied en V-Stackvergunning.

Twee rekenprogramma's die moeten worden toegepast bij het beoordelen van geurhinder veroorzaakt door veehouderijen.

Bijlage 5. kaarten LOG's met zoeklocaties inplaatsing intensieve veehouderijen.

De volgende pagina's geven de LOG's in Hof van Twente weer met voor zover van toepassing de zoeklocaties voor nieuwvestiging van intensieve veehouderijen per LOG.